

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:  
«Εκπαίδευση και δια Βίου Μάθηση»**

**ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΕΡΓΟΥ:  
«Δημιουργία και Λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης ΠΣΕ»**

**ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ:  
«Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδος»**

**ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5:  
ΜΕΛΕΤΕΣ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΠΣΕ**

**ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ:**

Μιχαήλ Βασιλακόπουλος, Επιστημονικός Υπεύθυνος Γραφείου Διασύνδεσης

Βασίλειος Κώστογλου, Επιχειρησιακός Ερευνητής

Καλλιόπη Σωτηράκη, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας

Λουκία Τσάνα, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
*από την ανωνυμία της γνώσης*

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

**Ομάδα υλοποίησης έρευνας:**

**Επιστημονικός υπεύθυνος έργου:** Μιχαήλ Βασιλακόπουλος, Αν. Καθηγητής ΠΣΕ  
**Υπεύθυνος υλοποίησης μελέτης - αναλυτής:** Βασίλειος Κώστογλου, Καθηγητής ΑΤΕΙΘ  
**Συνεντεύξεις τμήματος ΠΕΒ:** Καλλιόπη Σωτηράκη, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας  
**Συνεντεύξεις τμήματος ΠΟΑ:** Λουκία Τσάνα, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας

**Τίτλος έργου:**

«Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας»

**Πακέτο εργασίας 5:**

«Μελέτες απορρόφησης αποφοίτων ΠΣΕ»

© 2012

**Γραφείο Διασύνδεσης Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας**

Παπασιοπούλου 2-4, 35100 Λαμία  
Τηλέφωνο: 22310-66938 Fax: 22310-66938

Παράρτημα Λιβαδειάς: Πλατεία Λάμπρου Κατσώνη, 32100 Λιβαδειά  
Τηλέφωνο: 22610 – 80492 Fax: 22610-27047

e-mail: [career@ucg.gr](mailto:career@ucg.gr)  
URL: <http://career.ucg.gr>

## **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	6
2.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	6
2.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	6
3. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ	7
3.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	7
3.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	9
3.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	15
3.3.1 ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ	15
3.3.2 ΑΝΕΡΓΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ	24
3.3.3 ΑΕΡΓΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ	27
3.4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	27
3.5 ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ	28
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	32
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: ΑΡΧΕΙΟ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ	41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ	45

## 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έρευνα αποτελείται από δύο Μελέτες Απορρόφησης Αποφοίτων για τα ισάριθμα τμήματα του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας (ΠΣΕ) και εντάσσεται στην παρακολούθηση από το οικείο Γραφείο Διασύνδεσης (ΓΔ) των αποφοίτων του ιδρύματος μετά την αποφοίτησή τους. Επίσης, στοχεύει στην υποστήριξη των αποφοίτων στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας, όπως και στη διαβίωση επαγγελματική τους πορεία, στα πλαίσια αλλαγής θέσης εργασίας ή ακόμη και επαγγέλματος.

Το βασικό στοιχείο προς διερεύνηση είναι το ποσοστό απασχόλησης / ετεροαπασχόλησης των αποφοίτων, ή το ποσοστό ανεργίας / αεργίας τους (ποσοτικά στοιχείο), αλλά και ειδικοί στόχοι (ποιοτικά στοιχεία). Στα τελευταία περιλαμβάνεται διερεύνηση των ακόλουθων στοιχείων:

- εκπαίδευσης του απόφοιτου, όπως
  - πληροφοριακά στοιχεία των σπουδών του στο ΠΣΕ
  - πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών και συσχετίσή τους με τη δυνατότητα εύρεσης ικανοποιητικής απασχόλησης
  - συμπληρωματικές γνώσεις που έχει αποκτήσει ο απόφοιτος
- απασχόλησης του απόφοιτου, όπως
  - το είδος της απασχόλησής του
  - την αντιστοιχία των σπουδών και απασχόλησής του
  - το βαθμό ικανοποίησής του από την εργασία του, τόσο στο οικονομικό επίπεδο, όσο και σε σχέση με το επίπεδο των γνώσεων του
  - την ικανοποίηση του εργοδότη από αυτόν (όπως την εκτιμά ο απόφοιτος)
  - το ποσοστό ετεροαπασχολούμενων αποφοίτων
  - στοιχεία μεγέθους της επιχείρησης όπου απασχολείται ο απόφοιτος
  - το βαθμό ικανοποίησης των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων
- ανεύρεσης της απασχόλησης του απόφοιτου, όπως
  - τη διαδικασία που ακολούθησε ο απόφοιτος για να βρει τη σημερινή του απασχόληση
  - τη χρονική διάρκεια αναμονής για την είσοδο του στην αγορά εργασίας
  - τη χρονική διάρκεια αναζήτησης μεταξύ της προηγούμενης και της σημερινής του απασχόλησης
  - τη διερεύνηση δυνατοτήτων χρηματοδότησης της αυτοαπασχόλησης
- ανεργίας – αεργίας του απόφοιτου, όπως
  - το χρονικό διάστημα ανεργίας του μετά το πτυχίο
  - την ύπαρξη ή όχι προηγούμενης εργασιακής εμπειρίας του
  - το είδος εργασίας που αναζητά ως προς τη συνάφεια με το αντικείμενο των σπουδών του
  - τις ενέργειες που κάνει ο άνεργος για να βρει απασχόληση
  - την εκτίμησή του όσον αφορά τους λόγους για τους οποίους είναι άνεργος
  - το ποσοστό και τις πιθανές αιτίες της αεργίας των αποφοίτων.

Με εργαλείο τα παραπάνω στοιχεία, επιχειρείται η εξαγωγή συμπερασμάτων και η απάντηση ερωτημάτων όσον αφορά σε ζητήματα, όπως

- στην επαγγελματική κατάσταση των αποφοίτων
- στις απόψεις και πρακτικές των αποφοίτων σε σχέση με το επάγγελμά τους και στην αποτελεσματικότητα της διαδικασίας εύρεσης εργασίας που αυτοί επιλέγουν
- στις δυνατότητες απασχόλησης ανά γεωγραφική περιοχή, ή ανά φύλο
- στο περιεχόμενο των σπουδών και την επάρκειά του σε σχέση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Ο πληθυσμός της έρευνας αποτελείται από το σύνολο των αποφοίτων του τμήματος Πληροφορικής με Εφαρμογές στη Βιοϊατρική (ΠΕΒ) από το έτος 2008 και μετέπειτα και των αποφοίτων του τμήματος Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης (ΠΟΑ) από το έτος 2009 και μετέπειτα. Η περίοδος της έρευνας επιτρέπει:

- τη διερεύνηση του ποσοστού των αποφοίτων που πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές αμέσως μετά την απόκτηση του πτυχίου
- τη μελέτη της απορρόφησης των ανδρών αποφοίτων μετά το χρόνο της στρατιωτικής τους θητείας, που στις περισσότερες περιπτώσεις ακολουθεί σύντομα μετά την ολοκλήρωση των σπουδών
- ένα συμβιβασμό (αντιστάθμισμα) μεταξύ
  - της μελέτης της απορρόφησης στη διάρκεια ενός ικανού για την ανεύρεση εργασίας διαστήματος μετά την ολοκλήρωση των σπουδών, και
  - της μελέτης σχετικά πρόσφατων πληθυσμών αποφοίτων.

Για τη διεξαγωγή της έρευνας η συλλογή των πρωτογενών στοιχείων έγινε με δημοσκοπήσεις μέσω τηλεφωνικών συνεντεύξεων. Καθώς ο πληθυσμός των αποφοίτων δεν ήταν μεγάλος (το ΠΣΕ είναι ένα σχετικά νέο πανεπιστήμιο), έγινε προσπάθεια να συμπεριληφθεί στην έρευνα το σύνολο των αποφοίτων. Οι απαντήσεις τους αναλύονται τόσο περιγραφικά όσο και με τεχνικές αναλυτικής στατιστικής (στατιστικοί έλεγχοι).

Όσον αφορά στη δομή της παρούσας μελέτης, στην επόμενη ενότητα περιγράφεται η μεθοδολογία τόσο αυτή που ακολουθήθηκε για τη διεξαγωγή της έρευνας πεδίου, όσο και αυτή που χρησιμοποιήθηκε για την υλοποίηση της στατιστικής ανάλυσης των απαντήσεων των αποφοίτων. Η τρίτη ενότητα έχει αφιερωθεί στην παράθεση, περιγραφή και ερμηνεία των ευρημάτων της στατιστικής ανάλυσης. Για την καλύτερη οργάνωση της παρουσίασης των αποτελεσμάτων έχει διααιρεθεί σε πέντε υποενότητες. Στην τέταρτη ενότητα παρατίθενται τα σημαντικότερα συμπεράσματα της έρευνας. Τέλος, ακολουθούν τρία παραρτήματα, τα οποία περιλαμβάνουν το πλήρες ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα, το αρχείο καταχώρησης των απαντήσεων των αποφοίτων και τις οδηγίες πραγματοποίησης των τηλεφωνικών συνεντεύξεων αντίστοιχα.

## **2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ**

### **2.1 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ**

Στην ενότητα αυτή περιγράφονται οι ενέργειες προετοιμασίας και διεξαγωγής των ερευνών πεδίου στα δύο τμήματα του ΠΣΕ.

Για την άντληση των στοιχείων επικοινωνίας με τους αποφοίτους, χρησιμοποιήθηκε η Βάση Δεδομένων που τηρείται στο ΓΔ του ΠΣΕ καθώς και στοιχεία από τις γραμματείες των τμημάτων. Καταρτίστηκε δομημένο ερωτηματολόγιο (Παράρτημα Α) που περιελάμβανε 59 ερωτήσεις που αφορούν όλα τα προς διερεύνηση στοιχεία. Δημιουργήθηκε αρχείο Excel (Παράρτημα Β) που περιελάμβανε πεδία σε πλήρη αντιστοιχία με το ερωτηματολόγιο. Όλες οι πιθανές απαντήσεις στις ερωτήσεις κωδικοποιήθηκαν με στόχο την πιο ορθολογική εισαγωγή των απαντήσεων στο αρχείο των δεδομένων, καθώς και για την πληρέστερη στατιστική ανάλυση που ακολούθησε.

Παράλληλα, δημιουργήθηκαν αναλυτικές οδηγίες (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ) για τους συνεντευκτές (Συμβούλους Σταδιοδρομίας) και πραγματοποιήθηκε εκπαίδευσή τους για τη διενέργεια των συνεντεύξεων, με έμφαση στην αρχική προσέγγιση του αποφοίτου ώστε να δεχθεί να δώσει τη συνέντευξη, αλλά και στη χρήση του αρχείου Excel για την καταχώριση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων.

Στη συνέχεια, δημιουργήθηκε και εκτυπώθηκε ο κατάλογος με τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας των αποφοίτων. Στο επόμενο στάδιο, πραγματοποιήθηκε η διενέργεια των συνεντεύξεων στους αποφοίτους και των δύο τμημάτων του ΠΣΕ και η καταχώριση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων στο αρχείο Excel. Καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια επικοινωνίας με το σύνολο των αποφοίτων του ΠΣΕ με στόχο τη μεγιστοποίηση του υπό εξέταση τελικού δείγματος.

Κατά τη διενέργεια των συνεντεύξεων υπήρχε συχνή επικοινωνία του Επιστημονικού Υπεύθυνου του ΓΔ και του Επιχειρησιακού Ερευνητή με τους συνεντευκτές. Μετά τη διενέργεια των συνεντεύξεων, την καταχώριση των ερωτηματολογίων και την επαλήθευση της καταχώρισης για κάθε τμήμα, οι συνεντευκτές παρέδωσαν το αρχείο Excel στον Επιστημονικό Υπεύθυνο και στον Επιχειρησιακό Ερευνητή. Ο Επιχειρησιακός Ερευνητής, κάνοντας χρήση του ειδικού στατιστικού πακέτου SPSS (Statistical Package for the Social Sciences), προχώρησε στην επεξεργασία του δείγματος, όπως περιγράφεται στην επόμενη ενότητα.

### **2.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ**

Οι απαντήσεις των αποφοίτων αναλύθηκαν με χρήση τόσο περιγραφικής, όσο και επαγωγικής στατιστικής ανάλυσης. Στα πλαίσια αυτά, παρουσιάζονται τα περιγραφικά στατιστικά για όλες τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Δίνονται κυρίως πίνακες συχνοτήτων που σε μερικές περιπτώσεις και ανάλογα με το ενδιαφέρον της κάθε ερώτησης, συνοδεύονται από γραφικές παραστάσεις. Επιπλέον, σχολιάζονται όλα τα στατιστικά αποτελέσματα και επιχειρείται η ερμηνεία των σημαντικότερων ευρημάτων.

Στη συνέχεια διερευνώνται οι συσχετίσεις μεταξύ των κύριων ανεξάρτητων μεταβλητών και των εξαρτημένων μεταβλητών απασχόλησης των αποφοίτων με χρήση στατιστικών τεχνικών της επαγωγικής στατιστικής. Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται πίνακες συνάφειας και ο έλεγχος  $\chi^2$  σε επίπεδο σημαντικότητας 95%.

### 3. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

Ο συνολικός αριθμός των συμπληρωμένων έγκυρων ερωτηματολογίων ανέρχεται σε 126, τα οποία αντιστοιχούν σε 69 αποφοίτους του ΠΕΒ και σε 57 αποφοίτους του ΠΟΑ. Το μέγεθος του δείγματος υπερβαίνει και για τα δύο τμήματα το 80% του αντίστοιχου συνολικού πληθυσμού (80,2% για το ΠΕΒ και 81,4% για το ΠΟΑ). Το γεγονός αυτό ενισχύει σημαντικά την αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος σε σχέση με τον πληθυσμό των αποφοίτων και την αξιοπιστία των στατιστικών αποτελεσμάτων όσον αφορά τα διερευνούμενα στοιχεία.

Για λόγους οικονομίας χώρου και – κυρίως – άμεσης συγκρισιμότητας των ομοειδών στοιχείων, όλα τα επιμέρους αποτελέσματα παρουσιάζονται με ομοιόμορφο τρόπο: σε τρεις διαδοχικές γραμμές που αναφέρονται στους αποφοίτους του ΠΕΒ, στους αποφοίτους του ΠΟΑ, και συνολικά στους αποφοίτους όλου του Πανεπιστημίου αντίστοιχα.

#### 3.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

##### *Φύλο αποφοίτων*

Η σύσταση των δύο Τμημάτων όσον αφορά το φύλο των αποφοίτων τους είναι πολύ παρόμοια. Ο αριθμός των γυναικών υπερτερεί αποτελώντας περίπου το 60% του συνολικού αριθμού των αποφοίτων (Πίνακας 1).

Πίνακας 1. Φύλο αποφοίτων

Τμήμα αποφοίτησης	Άνδρες (%)	Γυναίκες (%)
ΠΕΒ	41 %	59 %
ΠΟΑ	39 %	61 %
ΠΣΕ	40 %	60 %

##### *Ηλικία*

Η πολύ μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων του ΠΕΒ (97%) γεννήθηκε κατά την τριετία 1985-1988. Ανάλογη είναι η κατάσταση για τους αποφοίτους του ΠΟΑ (79% κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα), ένα τμήμα των οποίων (20%) έχει γεννηθεί κατά την επόμενη τριετία (Πίνακας 2). Η διαφοροποίηση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι το Τμήμα ΠΟΑ είναι κατά τι νεότερο.

Πίνακας 2. Ηλικία αποφοίτων

Ημερομηνία γέννησης	1973-76	1977-80	1981-84	1985-88	1989-91
ΠΕΒ	1%	0 %	0%	97%	1%
ΠΟΑ	0 %	1%	0%	79%	20%
ΠΣΕ	1%	1%	0%	89%	9%

### **Εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων**

Η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων αναφέρεται μόνο στους άνδρες αποφοίτους (Πίνακας 3). Σχεδόν επτά στους 10 αποφοίτους ΠΕΒ (68%) έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των αποφοίτων ΠΟΑ είναι σημαντικά μικρότερο (45%). Η διαφορά αυτή ερμηνεύεται και πάλι από τη μικρή διαφορά ηλικίας των δύο Τμημάτων.

Πίνακας 3. Εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων (μόνο για άνδρες)

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (%)	Δεν υποχρεούμαι (%)
ΠΕΒ	68%	25%	7%
ΠΟΑ	45 %	50 %	5%
ΠΣΕ	58 %	36 %	6%

### **Χώρα κατοικίας**

Η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων των δύο τμημάτων κατοικεί στην Ελλάδα (Πίνακας 4). Ωστόσο, το ποσοστό των αποφοίτων ΠΟΑ που δηλώνει ως τόπο κατοικίας το εξωτερικό είναι αρκετά μεγαλύτερο (9% έναντι 6% για το Τμήμα ΠΕΒ).

Πίνακας 4. Χώρα κατοικίας

Τμήμα αποφοίτησης	Ελλάδα (%)	Εξωτερικό (%)
ΠΕΒ	94%	6%
ΠΟΑ	91%	9%
ΠΣΕ	93%	7 %

### **Οικογενειακή κατάσταση**

Σχεδόν όλοι οι απόφοιτοι του ΠΣΕ είναι, λόγω της σχετικά μικρής τους ηλικίας, άγαμοι (Πίνακας 5).

Πίνακας 5. Οικογενειακή κατάσταση

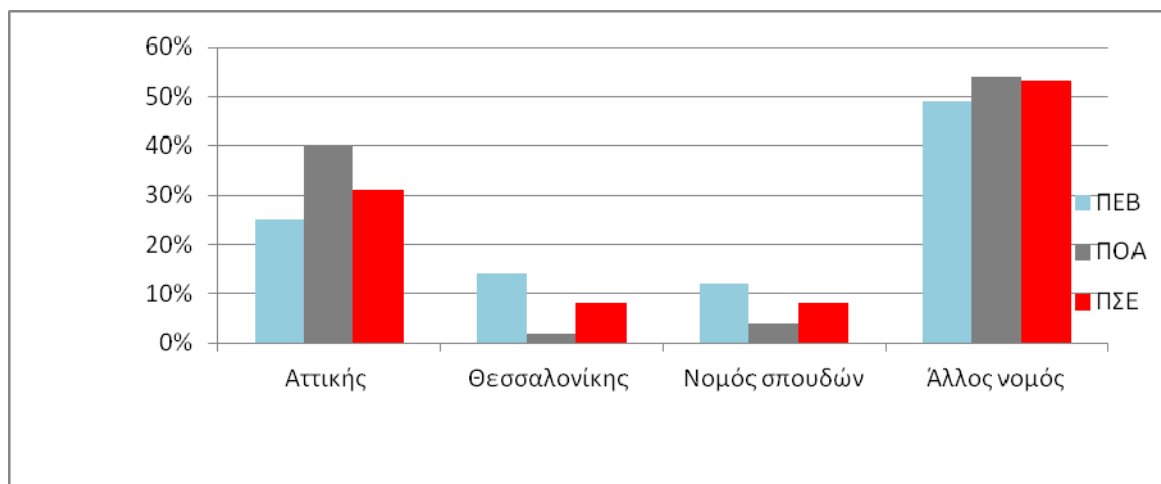
Τμήμα αποφοίτησης	Έγγαμος (%)	Άγαμος (%)	Με παιδιά (%)	Χωρίς παιδιά (%)
ΠΕΒ	3%	97%	1%	99%
ΠΟΑ	2%	98%	0%	100%
ΠΣΕ	2%	98 %	1%	99%

### **Τόπος κατοικίας**

Η διασπορά του Νομού κατοικίας των αποφοίτων παρουσιάζει αρκετές διαφοροποιήσεις (Σχήμα 1). Η εκπροσώπηση του Νομού Αττικής στους αποφοίτους ΠΟΑ είναι αρκετά μεγαλύτερη (40% έναντι 25% για τους αποφοίτους ΠΕΒ), ενώ αυτή της Θεσσαλονίκης ελάχιστη (μόλις 2% έναντι 14%). Επίσης ένα άξιο λόγου ποσοστό αποφοίτων ΠΕΒ (12%) παραμένει στο Νομό Φθιώτιδας.



Σχήμα 1. Νομός κατοικίας αποφοίτων ΠΣΕ



Τμήμα αποφοίτησης	Αττικής (%)	Θεσσαλονίκης (%)	Νομός σπουδών* (%)	Άλλος νομός (%)
ΠΕΒ	25%	14%	12%	49%
ΠΟΑ	40%	2%	4%	54%
ΠΣΕ	31%	8%	8%	53%

\* Νομός Φθιώτιδας για τους αποφοίτους ΠΕΒ, Νομός Βοιωτίας για τους αποφοίτους ΠΟΑ

### 3.2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

#### *Τύπος λυκείου*

Σχεδόν όλοι οι απόφοιτοι των δύο τμημάτων του ΠΣΕ έχουν σπουδάσει πριν την εισαγωγή τους στο Πανεπιστήμιο σε ενιαίο λύκειο (Πίνακας 6).

Πίνακας 6. Τύπος λυκείου

Τμήμα αποφοίτησης	Ενιαίο (%)	Άλλου τύπου (%)
ΠΕΒ	99%	1%
ΠΟΑ	98%	2%
ΠΣΕ	98 %	2%

#### *Διάρκεια φοίτησης στο ΠΣΕ*

Από την ανάλυση της διάρκειας φοίτησης (Πίνακας 7) προκύπτει η ένδειξη ότι οι σπουδές στο Τμήμα ΠΟΑ λιγότερο δύσκολες. Μόλις το 4% των αποφοίτων σπουδάζει για διάστημα έξι ή περισσότερων ετών, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τους αποφοίτους ΠΕΒ είναι 24%. Ανάλογη διαφοροποίηση παρατηρείται στα ποσοστά των αποφοίτων που ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στην ελάχιστη διάρκεια των τεσσάρων ετών (49% έναντι 28% αντίστοιχα).

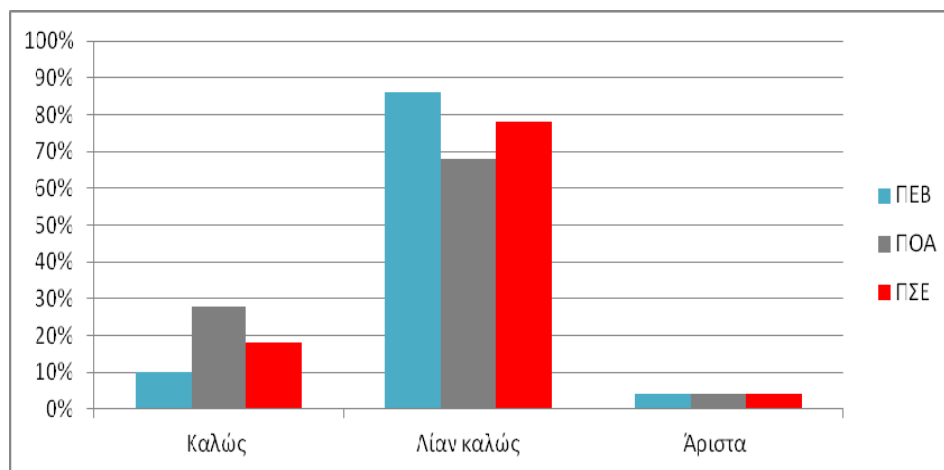
Πίνακας 7. Διάρκεια φοίτησης

Τμήμα αποφοίτησης	4 έτη (%)	5 έτη (%)	6 έτη (%)	7+ έτη (%)
ΠΕΒ	28%	48%	18%	6%
ΠΟΑ	49%	47%	4%	0%
ΠΣΕ	37 %	48 %	12%	3%

### Βαθμός πτυχίου

Διαφοροποιήσεις παρατηρούνται και στο βαθμό πτυχίου των αποφοίτων (Σχήμα 2). Το ποσοστό των αποφοίτων ΠΕΒ με βαθμό πτυχίου ‘καλώς’ (5.0 – 6.5) είναι μόλις 10%, ενώ αυτό των αποφοίτων ΠΟΑ αγγίζει το 28%. Ελάχιστοι απόφοιτοι των δύο Τμημάτων (μόλις 4%) αποφοιτούν με βαθμό ‘άριστα’.

Σχήμα 2. Βαθμός πτυχίου αποφοίτων ΠΣΕ



Τμήμα αποφοίτησης	Καλώς (%)	Λίαν καλώς (%)	Άριστα (%)
ΠΕΒ	10%	86%	4%
ΠΟΑ	28%	68%	4%
ΠΣΕ	18%	78%	4%

### Μεταπτυχιακές σπουδές

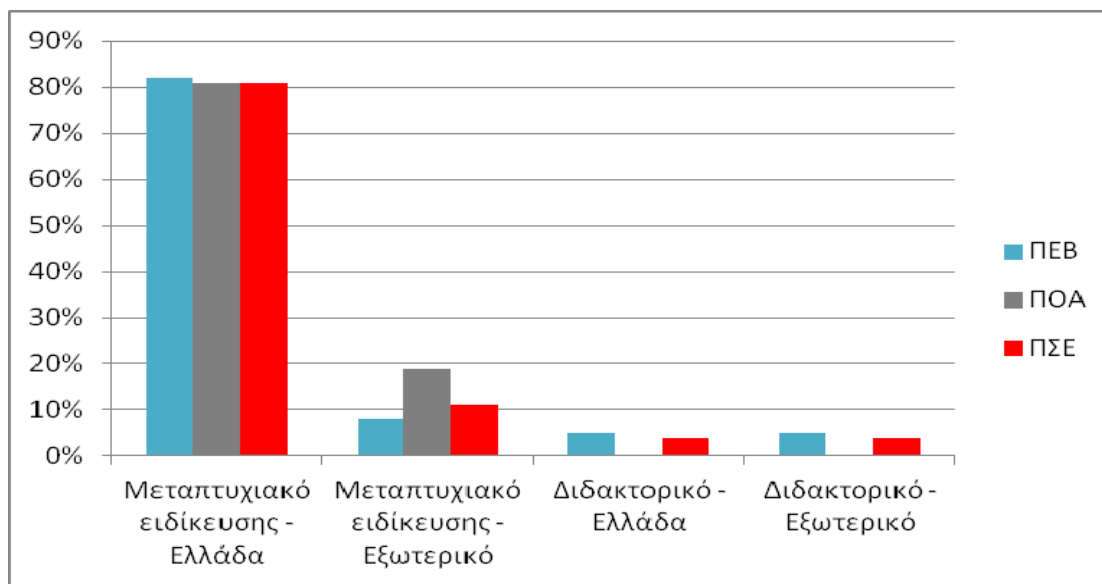
Μεγάλο ποσοστό αποφοίτων του ΠΣΕ (άνω του 40%) στρέφεται μετά τη λήψη του πτυχίου σε μεταπτυχιακές σπουδές (Πίνακας 8). Συγκριτικά μεταξύ των δύο Τμημάτων, η ‘ανάγκη’ αυτή είναι διπλάσια για τους αποφοίτους ΠΕΒ (55% έναντι 28% των αποφοίτων ΠΟΑ).

Πίνακας 8. Πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (%)
ΠΕΒ	55%	45%
ΠΟΑ	28%	72%
ΠΣΕ	43%	57%

Σχεδόν όλοι οι απόφοιτοι που συνεχίζουν στις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο στρέφονται στην απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (το σύνολο των αντίστοιχων αποφοίτων του ΠΟΑ και το 90% του ΠΕΒ). Το 10% των αποφοίτων ΠΕΒ εκπονεί διδακτορική διατριβή, ενώ δεν καταγράφονται παρόμοιοι απόφοιτοι ΠΟΑ (Σχήμα 3). Όσον αφορά στη χώρα πραγματοποίησης των μεταπτυχιακών σπουδών, οι απόφοιτοι και των δύο Τμημάτων προτιμούν σαφώς την Ελλάδα, κατά πάσα πιθανότητα για οικονομικούς λόγους.

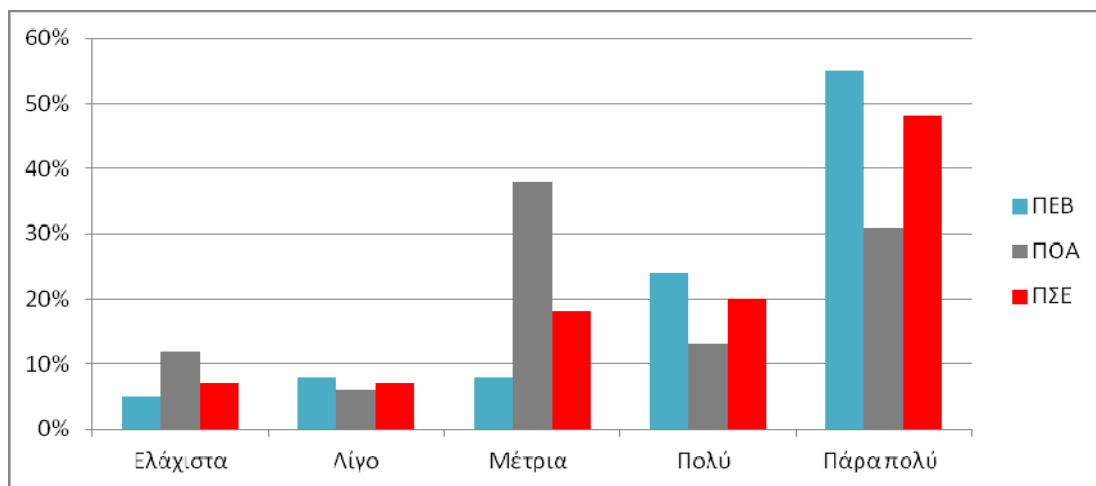
Σχήμα 3. Τύπος και χώρα μεταπτυχιακών σπουδών



Τμήμα αποφοίτησης	Μεταπτυχιακό ειδίκευσης Ελλάδα (%)	Μεταπτυχιακό ειδίκευσης Εξωτερικό (%)	Διδακτορικό δίπλωμα Ελλάδα (%)	Διδακτορικό Δίπλωμα Εξωτερικό (%)
ΠΕΒ	82%	8%	5%	5%
ΠΟΑ	81%	19%	0%	0%
ΠΣΕ	81%	11%	4%	4%

Οι απόφοιτοι ΠΣΕ στρέφονται στην πλειοψηφία τους (79%) σε μεταπτυχιακές σπουδές σχετικές ή πολύ σχετικές με την ειδικότητα που απέκτησαν στις πανεπιστημιακές τους σπουδές. Αντίθετα, οι περισσότεροι απόφοιτοι ΠΟΑ (56%) στρέφονται σε μεταπτυχιακές σπουδές με ελάχιστη, μικρή ή μέτρια συσχέτιση με το βασικό τους πτυχίο (Σχήμα 4).

Σχήμα 4. Σχετικότητα μεταπτυχιακών σπουδών με βασικό πτυχίο



Τμήμα αποφοίτησης	Ελάχιστα (%)	Λίγο (%)	Μέτρια (%)	Πολύ (%)	Πάρα πολύ (%)
ΠΕΒ	5%	8%	8%	24%	55%
ΠΟΑ	12%	6%	38%	13%	31%
ΠΣΕ	7%	7%	18%	20%	48%

Οι κυριότεροι λόγοι που οδήγησαν τους αποφοίτους ΠΕΒ σε μεταπτυχιακές σπουδές είναι κατά σειρά η εμβάθυνση στο επιστημονικό αντικείμενο της ειδικότητάς τους (34%), η βοήθεια στην ανεύρεση εργασίας που να αντιστοιχεί στο επίπεδο των σπουδών τους (32%) και η ανάγκη για μεγαλύτερη εξειδίκευση (26%). Το αντίστοιχο δείγμα των αποφοίτων ΠΟΑ είναι μικρό και δεν οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα, ωστόσο η βοήθειά του στην ανεύρεση εργασίας αποτελεί τον κυριότερο λόγο για τους μισούς αποφοίτους ΠΟΑ (Πίνακας 9).

Πίνακας 9. Λόγοι μεταπτυχιακών σπουδών

Τμήμα αποφοίτησης	Βοήθεια στην ανεύρεση εργασίας (%)	Ανάγκη μεγαλύτερης εξειδίκευσης (%)	Εμβάθυνση σε επιστημονικό αντικείμενο (%)	Άλλος λόγος (%)
ΠΕΒ	32%	26%	34%	8%
ΠΟΑ	50%	6%	19%	25%
ΠΣΕ	37%	20%	30%	13%

Λίγο περισσότεροι από το ένα τέταρτο των αποφοίτων εργαζόταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών του σπουδών (Πίνακας 10). Το σχετικό ποσοστό των αποφοίτων ΠΕΒ είναι κατά τι μεγαλύτερο (29% έναντι 25% για τους αποφοίτους ΠΟΑ).

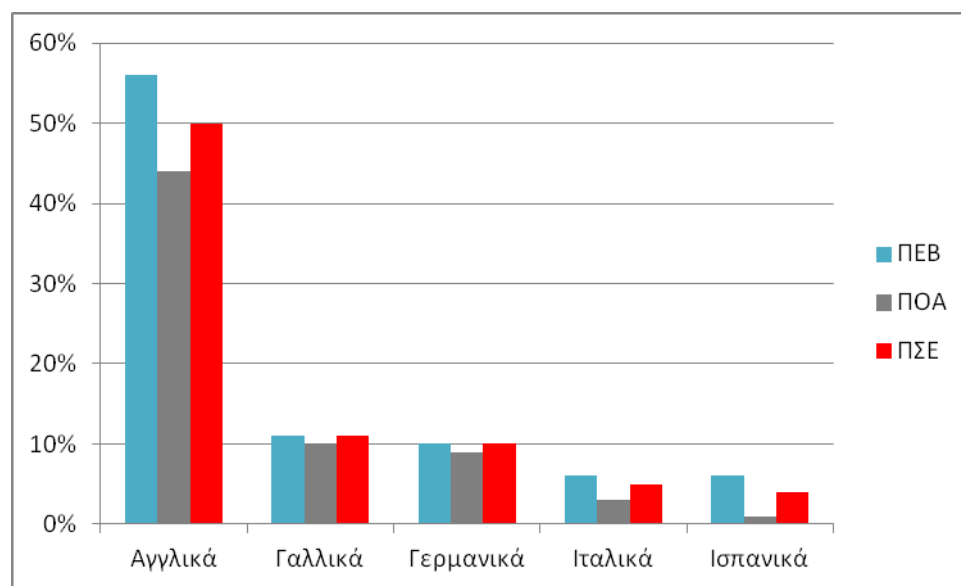
Πίνακας 10. Εργασία κατά τις μεταπτυχιακές σπουδές

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (%)
ΠΕΒ	29%	71%
ΠΟΑ	25%	75%
ΠΣΕ	28%	72%

### Γνώση ξένων γλωσσών

Η ανάλυση της γλωσσομάθειας των αποφοίτων περιλαμβάνει όλες τις γλώσσες που συγκέντρωσαν θετικές απαντήσεις τουλάχιστον από το 5% των ερωτώμενων (Σχήμα 5). Η Αγγλική γλώσσα είναι αναμφίβολα η πιο δημοφιλής, και περίπου οι μισοί απόφοιτοι δήλωσαν ότι τη γνωρίζουν, με μεγαλύτερο το αντίστοιχο ποσοστό των αποφοίτων ΠΕΒ (56% έναντι 44% των αποφοίτων ΠΟΑ). Παρόμοια είναι η κατάσταση με τη γνώση των άλλων ξένων γλωσσών, γεγονός που επιβεβαιώνει τη μεγαλύτερη γλωσσομάθεια των αποφοίτων ΠΕΒ. Δεύτερη ξένη γλώσσα αποτελούν τα Γαλλικά και σε πολύ μικρή απόσταση ακολουθούν τα Γερμανικά, ενώ πιο κάτω είναι κατά σειρά τα Ιταλικά και τα Ισπανικά.

Σχήμα 5. Γνώση ξένων γλωσσών



Τμήμα αποφοίτησης	Αγγλικά (%)	Γαλλικά (%)	Γερμανικά (%)	Ιταλικά (%)	Ισπανικά (%)
ΠΕΒ	56%	11%	10%	6%	6%
ΠΟΑ	44%	10%	9%	3%	1%
ΠΣΕ	51%	11%	10%	5%	4%

Οι απόφοιτοι κατοχυρώνουν τις γλωσσομάθειά τους με τη λήψη σχετικού πτυχίου κυρίως στην Αγγλική γλώσσα (σχεδόν όλοι) και κατά δεύτερο λόγο στη Γαλλική και Γερμανική γλώσσα (Πίνακες 11 έως 15). Αντίθετα, οι απόφοιτοι δεν επιδιώκουν να λάβουν πτυχίο στα Ιταλικά ή Ισπανικά. Άριστη γνώση δηλώνεται μόνο στην Αγγλική γλώσσα από ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό αποφοίτων (44% ΠΕΒ, 31% ΠΟΑ).

Πίνακας 11. Επίπεδο γνώσης Αγγλικών

Τμήμα αποφοίτησης	Καλά χωρίς πτυχίο (%)	Πολύ καλά χωρίς πτυχίο (%)	Καλά με πτυχίο (%)	Πολύ καλά με πτυχίο (%)	Άριστα με πτυχίο (%)
ΠΕΒ	4%	0%	30%	22%	44%
ΠΟΑ	3%	2%	2%	62%	31%
ΠΣΕ	4%	1%	18%	40%	37%

Πίνακας 12. Επίπεδο γνώσης Γαλλικών

Τμήμα αποφοίτησης	Καλά χωρίς πτυχίο (%)	Καλά με πτυχίο (%)	Πολύ καλά με πτυχίο (%)	Άριστα με πτυχίο (%)
ΠΕΒ	29%	43%	21%	7%
ΠΟΑ	8%	38%	54%	0%
ΠΣΕ	19%	41%	37%	3%

Πίνακας 13. Επίπεδο γνώσης Γερμανικών

Τμήμα αποφοίτησης	Καλά χωρίς πτυχίο (%)	Καλά με πτυχίο (%)	Πολύ καλά με πτυχίο (%)
ΠΕΒ	8%	50%	42%
ΠΟΑ	28%	36%	36%
ΠΣΕ	17%	43%	40%

Πίνακας 14. Επίπεδο γνώσης Ιταλικών

Τμήμα αποφοίτησης	Καλά χωρίς πτυχίο (%)	Πολύ καλά χωρίς πτυχίο (%)	Καλά με πτυχίο (%)	Πολύ καλά με πτυχίο (%)
ΠΕΒ	57%	0%	28%	15%
ΠΟΑ	50%	25%	25%	0%
ΠΣΕ	55%	9%	27%	9%

Πίνακας 15. Επίπεδο γνώσης Ισπανικών

Τμήμα αποφοίτησης	Καλά χωρίς πτυχίο (%)	Καλά με πτυχίο (%)	Πολύ καλά με πτυχίο (%)
ΠΕΒ	57%	14%	29%
ΠΟΑ	100%	0%	0%
ΠΣΕ	55%	27%	9%

#### ***Επιπλέον ειδίκευση/κατάρτιση***

Η πλειοψηφία των αποφοίτων που απάντησε στη σχετική ερώτηση παρακολούθησε σεμινάρια (88% των αποφοίτων ΠΕΒ και 73% αυτών του ΠΟΑ) ή άλλου είδους άτυπη κατάρτιση, σχετική στην πλειοψηφία της με τις σπουδές του βασικού πτυχίου (12% των αποφοίτων ΠΕΒ και 18% αυτών του ΠΟΑ). Ένα μικρό ποσοστό αποφοίτων ΠΟΑ (9%) φοίτησε στα ΙΕΚ (Πίνακας 16).

Πίνακας 16. Επιπλέον ειδίκευση/κατάρτιση

Ειδίκευση-κατάρτιση	ΙΕΚ (%)	Σεμινάριο (%)	Άλλο (%)
ΠΕΒ	0%	88%	12%
ΠΕΟ	9%	73%	18%
ΠΣΕ	2%	84%	14%

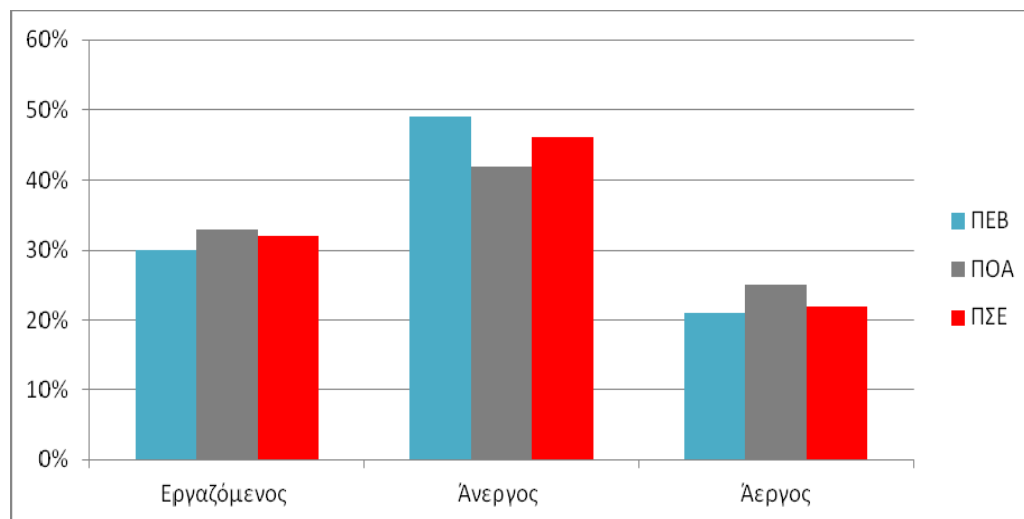
### 3.3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Στην κύρια αυτή υποενότητα αναλύονται τα δεδομένα απασχόλησης των αποφοίτων του ΠΣΕ τόσο ανά τμήμα (ΠΕΒ και ΠΟΑ), όσο και συνολικά για όλο το ίδρυμα. Η ενότητα έχει διασπασθεί σε τέσσερις ενότητες που αντιστοιχούν στις κύριες εργασιακές καταστάσεις των αποφοίτων (απασχολούμενοι μισθωτοί – αυτοαπασχολούμενοι – άνεργοι – άεργοι).

#### *Εργασιακή κατάσταση*

Τα αποτελέσματα της αποτύπωσης της εργασιακής κατάστασης των αποφοίτων επηρεάζονται σημαντικά από τη μικρή ηλικία των δύο Τμημάτων του ΠΣΕ και το σύντομο χρονικό διάστημα από τη αποφοίτησή τους (Σχήμα 6). Περίπου το ένα τρίτο απ' αυτούς εργάζεται και σχεδόν οι μισοί (46% κατά μέσο όρο) είναι άνεργοι. Αρκετά σημαντικό (σχεδόν 25%) είναι το ποσοστό άεργων αποφοίτων, αυτών δηλαδή που για διάφορους λόγους (περαιτέρω σπουδές, στρατιωτική θητεία, οικογενειακοί λόγοι κλπ) δεν αναζητούν απασχόληση κατά την περίοδο διεξαγωγής της έρευνας. Συγκριτικά, ο βαθμός απασχόλησης των αποφοίτων ΠΟΑ είναι κατά τι μεγαλύτερος.

Σχήμα 6. Εργασιακή κατάσταση αποφοίτων



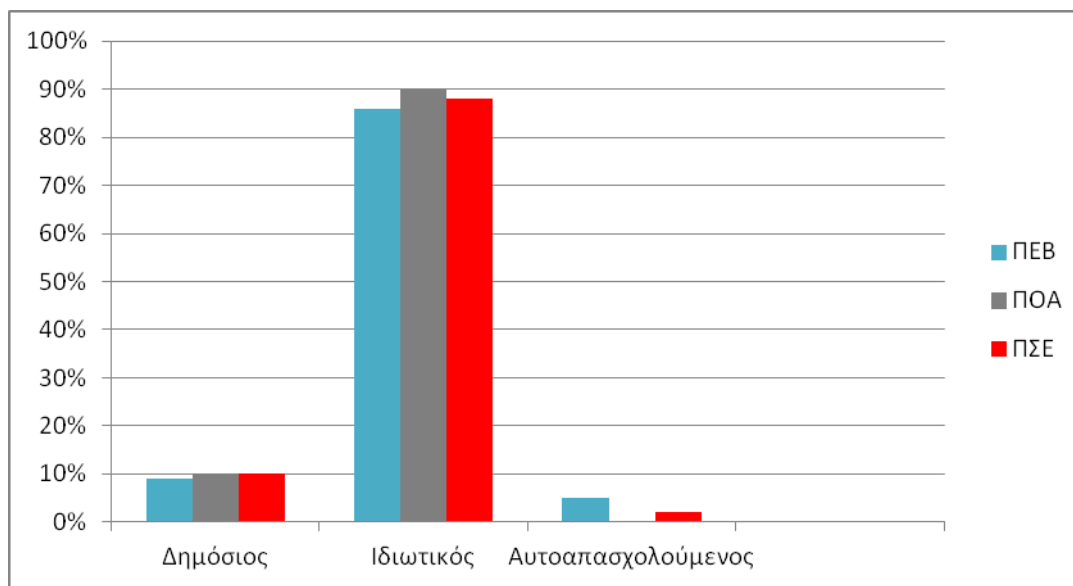
Τμήμα αποφοίτησης	Εργαζόμενος (%)	Άνεργος (%)	Άεργος (%)
ΠΕΒ	30%	49%	21%
ΠΟΑ	33%	42%	25%
ΠΣΕ	32%	46%	22%

#### 3.3.1. ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

##### *Τομέας απασχόλησης*

Μόλις το ένα δέκατο των εργαζόμενων αποφοίτων του ΠΣΕ απασχολούνται στο δημόσιο τομέα, γεγονός που επιβεβαιώνει τη μεγάλη έλλειψη αντίστοιχων νέων θέσεων εργασίας (Σχήμα 7). Σχεδόν όλοι οι υπόλοιποι εργαζόμενοι απόφοιτοι απασχολούνται ως υπάλληλοι στον ιδιωτικό τομέα. Μόλις το 5% των αποφοίτων ΠΕΒ έχουν αυτοαπασχολούνται χωρίς προσωπικό (κανείς απόφοιτος του ΠΟΑ), ενώ δεν υπάρχουν επιχειρηματίες απόφοιτοι ΠΣΕ που απασχολούν προσωπικό.

Σχήμα 7. Τομέας απασχόλησης αποφοίτων



Τμήμα αποφοίτησης	Δημόσιος (%)	Ιδιωτικός (ως υπάλληλος) (%)	Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό (%)
ΠΕΒ	9%	86%	5%
ΠΟΑ	10%	90%	0%
ΠΣΕ	10%	88%	2%

**Ετεροαπασχόληση**

Η ανάλυση της ετεροαπασχόλησης των αποφοίτων ΠΣΕ επιβεβαιώνει την έντονη ύπαρξη αυτού του φαινομένου στην Ελλάδα. Περισσότεροι από τους μισούς αποφοίτους (55% από το ΠΕΒ, 50% από το ΠΟΑ και 53% απ’ όλο το ΠΣΕ) εργάζονται σε αντικείμενα/πεδία εργασίας διαφορετικά από την ειδικότητά τους (Πίνακας 17).

Πίνακας 17. Ετεροαπασχόληση αποφοίτων

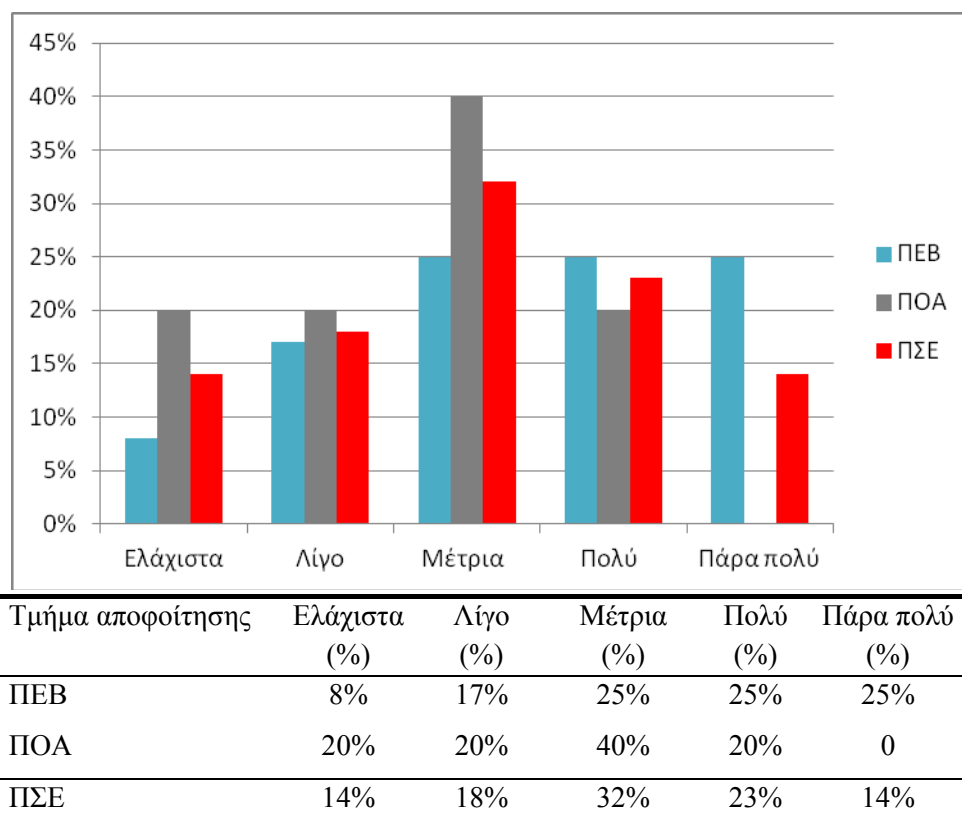
Τμήμα αποφοίτησης	Ως πτυχιούχοι ΠΣΕ (%)	Ως ετεροαπασχολούμενοι (%)
ΠΕΒ	55%	45%
ΠΟΑ	50%	50%
ΠΣΕ	53%	47%

**Αξιοποίηση αντικειμένων διδασκαλίας**

Η αξιοποίηση των αντικειμένων διδασκαλίας των προπτυχιακών σπουδών από τους αποφοίτους ΠΣΕ είναι συνολικά μικρή (Σχήμα 8). Οι μισοί απόφοιτοι ΠΕΒ δηλώνουν ότι αξιοποιούν σε μεγάλο βαθμό αυτά που διδάχθηκαν κατά τις προπτυχιακές τους σπουδές, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των αποφοίτων ΠΟΑ είναι συγκριτικά πολύ μικρό (μόλις 20%). Ωστόσο, τα ευρήματα αυτά θεωρούνται ανασφαλή λόγω του μικρού μεγέθους δείγματος.



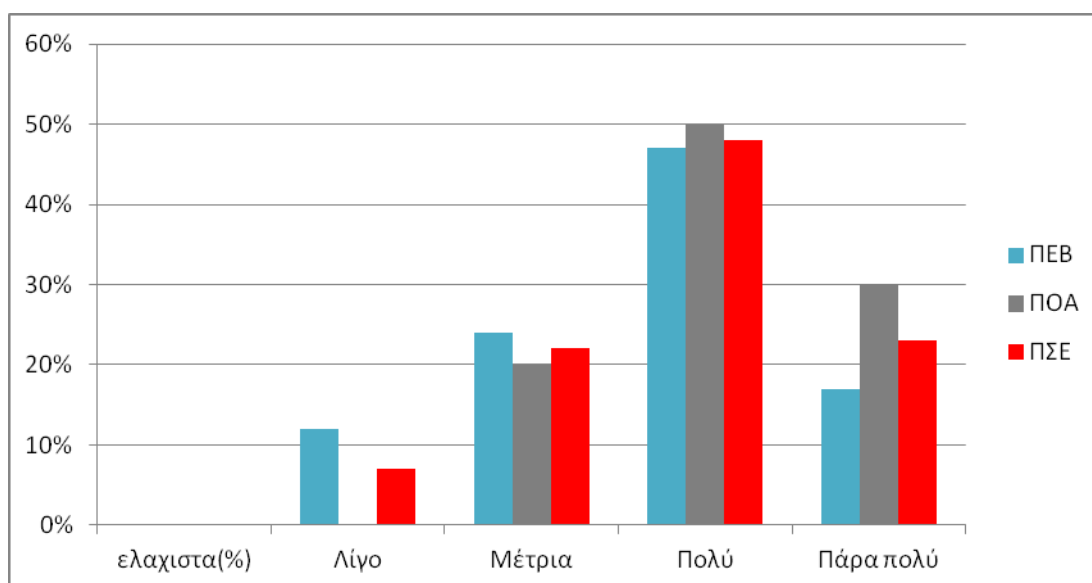
Σχήμα 8. Αξιοποίηση αντικειμένων διδασκαλίας



**Επάρκεια θεωρητικών γνώσεων**

Οι απόφοιτοι του ΠΣΕ, κυρίως αυτοί του Τμήματος ΠΟΑ, θεωρούν ότι η επάρκεια των θεωρητικών τους γνώσεων είναι γενικά ικανοποιητική για την ανταπόκρισή τους στις ανάγκες και απαιτήσεις της αγοράς εργασίας (64% για το ΠΕΒ, 80% για το ΠΟΑ, 71% συνολικά – Σχήμα 9).

Σχήμα 9. Επάρκεια θεωρητικών γνώσεων

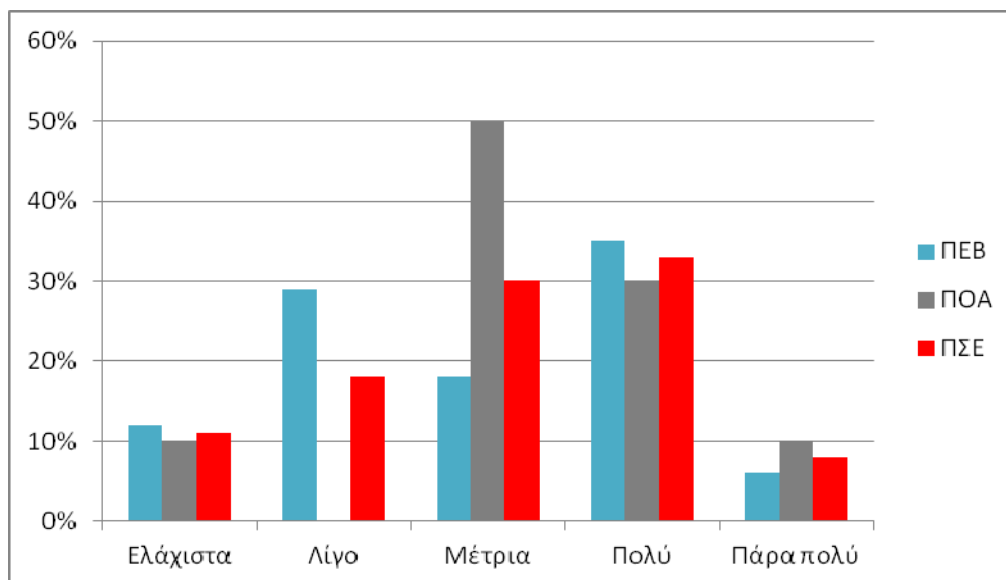


Θεωρητικές γνώσεις	Ελάχιστα (%)	Λίγο (%)	Μέτρια (%)	Πολύ (%)	Πάρα πολύ (%)
ΠΕΒ	0%	12%	24%	47%	17%
ΠΕΟ	0%	0%	20%	50%	30%
ΠΣΕ	0%	7%	22%	48%	23%

### Επάρκεια πρακτικών γνώσεων

Ωστόσο, η επάρκεια των πρακτικών γνώσεων θεωρείται αρκετά μικρότερη (41% για το ΠΕΒ, 40% για το ΠΟΑ, 41% συνολικά). Η ύπαρξη μεγαλύτερου αριθμού απαντήσεων θα οδηγούσε σε ασφαλέστερα συμπεράσματα, ωστόσο διαφαίνεται ότι η αύξηση του πλήθους των εργαστηριακών μαθημάτων θα βοηθούσε στο να ανταπεξέρχονται καλύτερα οι απόφοιτοι στις ανάγκες της εργασίας τους (Σχήμα 10).

Σχήμα 10. Επάρκεια πρακτικών γνώσεων



Πρακτικές γνώσεις	Ελάχιστα (%)	Λίγο (%)	Μέτρια (%)	Πολύ (%)	Πάρα πολύ (%)
ΠΕΒ	12%	29%	18%	35%	6%
ΠΕΟ	10%	0%	50%	30%	10%
ΠΣΕ	11%	18%	30%	33%	8%

### Αξιοποίηση αντικειμένων διδασκαλίας

Οι εργαζόμενοι απόφοιτοι του ΠΣΕ που συμμετείχαν στην έρευνα επέλεξαν τα θεματικά αντικείμενα (μαθήματα) απ' αυτά που διδάχθηκαν κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών τους σπουδών που αποδείχθηκαν πιο ωφέλιμα στην εργασία τους.

Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που κατά τη γνώμη των αποφοίτων ΠΕΒ αποδείχθηκαν πιο ωφέλιμα κατά την εργασίας τους παρατίθενται (μαζί με τα αντίστοιχα ποσοστά αποφοίτων) στον Πίνακα 18.

Πίνακας 18. Ωφέλιμα μαθήματα προγράμματος σπουδών ΠΕΒ

Τίτλος μαθήματος	Ποσοστό αποφοίτων (%)
Βάσεις Δεδομένων	14%
Προγραμματισμός – Ανάπτυξη Λογισμικού	14%
Διαδικτυακές Εφαρμογές	10%
Δίκτυα – Τηλεπικοινωνίες	10%
Μαθηματικά - Στατιστική	10%
Ανατομία και Φυσιολογία	8%
Βιολογία - Βιοχημεία	8%
Αρχιτεκτονική – Υλικό Η/Υ - Ηλεκτρονική	6%
Βιοϊατρική Τεχνολογία	6%
Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι	6%
Επεξεργασία Σήματος και Εικόνας	6%
Βιοπληροφορική	2%
Λειτουργικά Συστήματα	2%
Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας	2%

Αντίστοιχα, κατά την άποψη των αποφοίτων ΠΟΑ τα πιο ωφέλιμα μαθήματα του προγράμματος σπουδών για την εργασία τους παρατίθενται στον Πίνακα 19.

Πίνακας 19. Ωφέλιμα μαθήματα προγράμματος σπουδών ΠΟΑ

Τίτλος μαθήματος	Ποσοστό αποφοίτων (%)
Λογιστική – Χρηματοοικονομική	17,5%
Μαθηματικά	15%
Μικροοικονομία	15%
Διοίκηση Επιχειρήσεων	12,5%
Μακροοικονομία	12,5%
Οικονομική Ανάπτυξη	10%
Πληροφορική	7,5%
Στατιστική – Οικονομετρία	2,5%

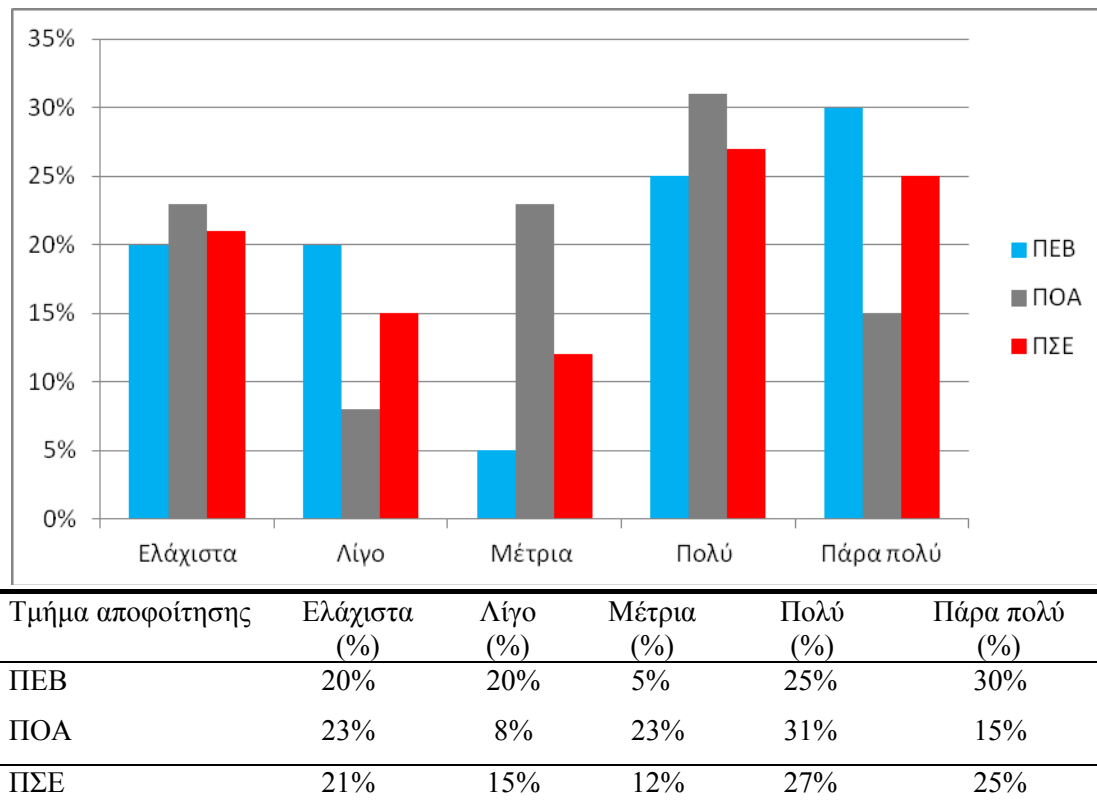
#### ***Προτεινόμενα μαθήματα για τα Προγράμματα Σπουδών***

Όσον αφορά σε θεματικά αντικείμενα που δεν έχουν διδαχθεί και θεωρούνται ότι είναι απαραίτητο να προστεθούν στο Πρόγραμμα Σπουδών, οι απόφοιτοι και των δύο τμημάτων του ΠΣΕ πιστεύουν ότι πρώτη προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην παροχή πιο πρακτικών γνώσεων και στην εξάσκηση σε πρακτικές εφαρμογές. Επιπλέον, οι απόφοιτοι του Τμήματος ΠΕΒ θεωρούν αναγκαία την περαιτέρω εμπάθυνση στον προγραμματισμό (java, C++, σχεδιασμός ιστοσελίδων, βάσεις δεδομένων), στη βιοστατιστική και στη βιοπληροφορική. Οι απόφοιτοι του Τμήματος ΠΟΑ πιστεύουν ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στη λογιστική και στη γνώση λογιστικών προγραμμάτων, στην Επιχειρησιακή Έρευνα, στα χρηματοοικονομικά, στη διοίκηση προσωπικού και σε θέματα δημοσίων σχέσεων.

Ο βαθμός απασχόλησης των αποφοίτων ΠΣΕ σε αντικείμενο που δεν έχουν διδαχθεί ποικίλλει και κυμαίνεται σχεδόν ομοιόμορφα από 'ελάχιστα' έως 'πάρα πολύ' (Σχήμα 11). Πάντως τουλάχιστον οι

μισοί πτυχιούχοι και των δύο τμημάτων του ΠΣΕ δηλώνουν ότι απασχολούνται σε μεγάλο βαθμό σε αντικείμενο που δεν περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα σπουδών τους. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει τον υψηλό βαθμό ετεροαπασχόλησής τους (βλ. παραπάνω, Πίνακα 17).

Σχήμα 11. Απασχόληση σε μη διδαχθέν αντικείμενο



**Η τρέχουσα εργασία είναι η πρώτη ή όχι**

Πάνω από δύο στους τρεις εργαζόμενους αποφοίτους δήλωσαν ότι η τρέχουσα εργασία τους είναι η πρώτη (Πίνακας 20). Το εύρημα αυτό θεωρείται αναμενόμενο λόγω του μικρού χρόνου από την αποφοίτησή τους.

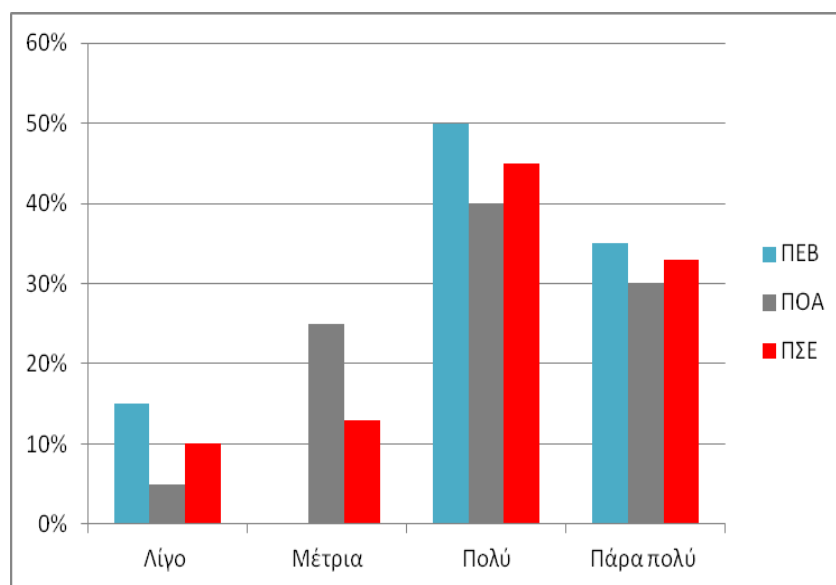
Πίνακας 20. Η σημερινή εργασία είναι η πρώτη ή όχι μετά την απόκτηση του πτυχίου

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (%)
ΠΕΒ	70%	30%
ΠΟΑ	65%	35%
ΠΣΕ	68%	32%

**Ικανοποίηση από συνεργασία με συναδέλφους**

Οι εργαζόμενοι απόφοιτοι του ΠΣΕ είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιημένοι από τη συνεργασία με τους συναδέλφους του φορέα ή της επιχείρησης που απασχολούνται (Σχήμα 12). Παρουσιάζονται αρκετές διαφοροποιήσεις μεταξύ των αποφοίτων των δύο Τμημάτων, ωστόσο το μικρό σχετικό δείγμα δεν οδηγεί σε εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

Σχήμα 12. Ικανοποίηση από συνεργασία με συναδέλφους



Τμήμα αποφοίτησης	Λίγο (%)	Μέτρια (%)	Πολύ (%)	Πάρα πολύ (%)
ΠΕΒ	15%	0%	50%	35%
ΠΟΑ	5%	25%	40%	30%
ΠΣΕ	10%	13%	45%	33%

#### **Ικανοποίηση από τη σημερινή απασχόληση**

Αντίθετα από τη θετική συνεργασία με τους εργασιακούς συναδέλφους οι απόφοιτοι του ΠΣΕ δεν παρουσιάζονται εξ ίσου ικανοποιημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση. Πιο συγκεκριμένα:

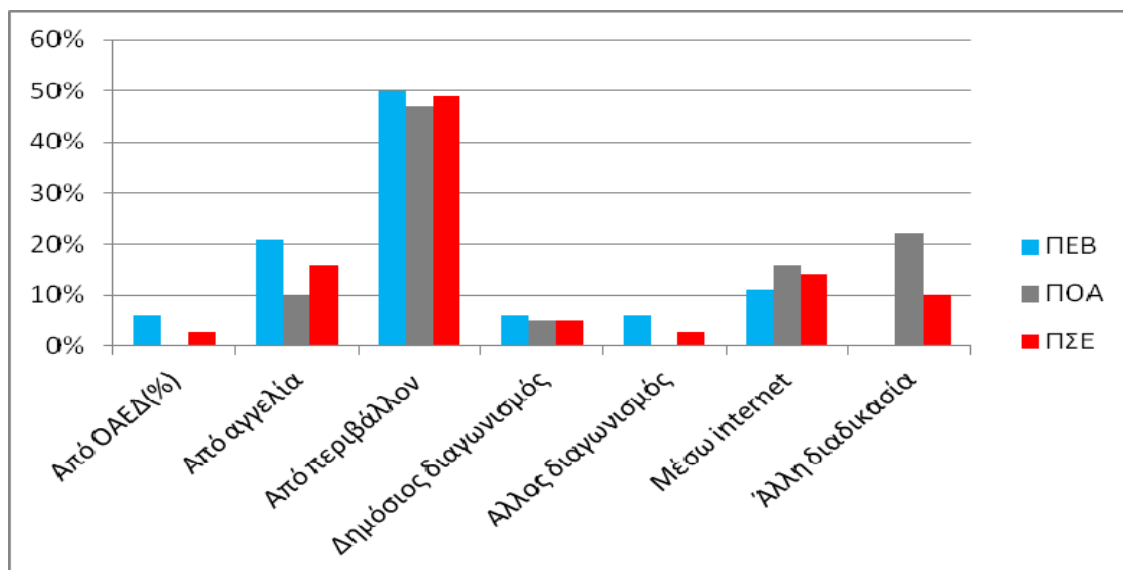
- α) Όσον αφορά το αντικείμενο εργασίας τους σε σχέση με το επίπεδο των σπουδών τους, μόνο το 21% δηλώνει πολύ ή πάρα πολύ ικανοποιημένο. Το ένα τρίτο είναι ελάχιστα ή λίγο ικανοποιημένοι, ενώ οι υπόλοιποι (σχεδόν οι μισοί) δηλώνουν μέτρια ικανοποίηση.
- β) Ο βαθμός ικανοποίησης από το ύψος των αμοιβών είναι κατά τι υψηλότερος, ωστόσο ποικίλλει πολύ και καλύπτει όλη τη σχετική πενταβάθμια κλίμακα (καθόλου: 13%, ελάχιστα: 15%, μέτρια: 41%, πολύ: 28%, πάρα πολύ: 3%).
- γ) Οι καθαρές μηνιαίες απολαβές των εργαζόμενων αποφοίτων είναι σχετικά μικρή: η πλειοψηφία τους (54%) αμείβεται με λιγότερα από 800 ευρώ και περίπου το ένα τέταρτο (26%) από 801 έως 1500 ευρώ. Για ευνόητους λόγους, πολλοί απόφοιτοι δεν απάντησαν στη συγκεκριμένη ερώτηση.

Οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των αποφοίτων των Τμημάτων ΠΕΒ και ΠΟΑ στα παραπάνω θέματα είναι ανεπαίσθητες.

#### **Κανάλια εύρεσης σημερινής εργασίας**

Τα κανάλια (τρόποι) εύρεσης που χρησιμοποιήθηκαν για την εύρεση της τρέχουσας εργασίας των απασχολούμενων αποφοίτων είναι πολλά (Σχήμα 13). Σχεδόν οι μισοί απόφοιτοι χρησιμοποίησαν τις γνωριμίες του φιλικού και οικογενειακού περιβάλλοντός τους, γεγονός που επιβεβαιώνει ευρήματα παλαιότερων σχετικών ερευνών. Ακολουθούν η χρήση αγγελιών αναζήτησης προσωπικού (κυρίως για τους αποφοίτους ΠΕΒ), το διαδίκτυο (κυρίως για τους αποφοίτους ΠΟΑ) και σε μικρότερο βαθμό οι δημόσιοι διαγωνισμοί. Η χρήση των άλλων διαθέσιμων καναλιών είναι ελάχιστη.

Σχήμα 13. Τρόπος εύρεσης σημερινής εργασίας

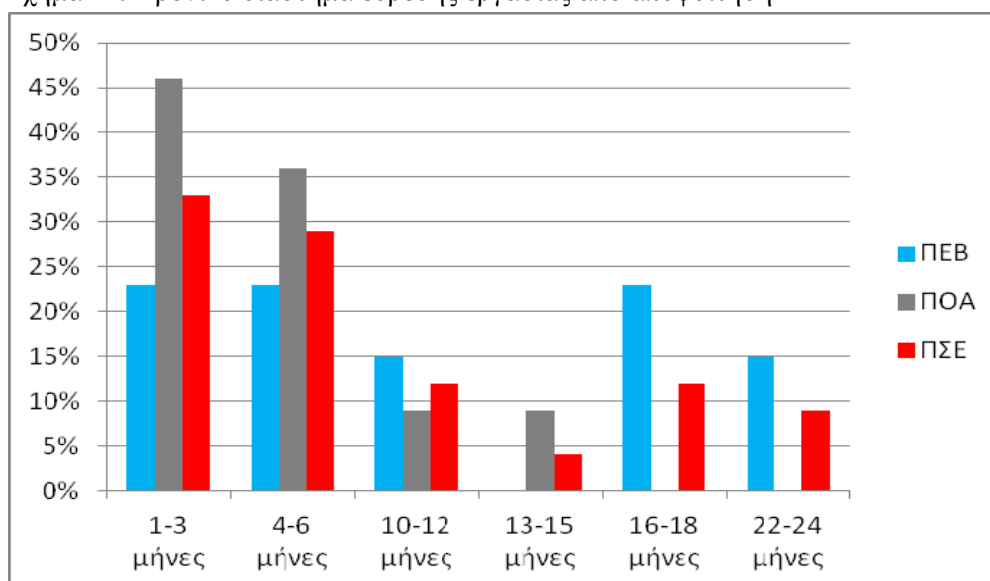


Τμήμα αποφοίτησης	ΟΑΕΔ (%)	Αγγελία (%)	Περιβάλλον (%)	Δημόσιος διαγωνισμός (%)	Άλλος διαγωνισμός (%)	Internet (%)	Άλλη διαδικασία (%)
ΠΕΒ	6%	21%	50%	6%	6%	11%	0%
ΠΟΑ	0%	10%	47%	5%	0%	16%	22%
ΠΣΕ	3%	16%	49%	5%	3%	14%	10%

**Χρονικό διάστημα από αποφοίτηση έως εύρεση εργασίας**

Το χρονικό διάστημα από την αποφοίτηση έως την εύρεση εργασίας ποικίλλει και κυμαίνεται από έναν έως 24 μήνες (Σχήμα 14). Η κατανομή μέσα σ' αυτά τα όρια είναι περίπου ομοιόμορφη για τους αποφοίτους ΠΕΒ, ενώ η μεγάλη πλειοψηφία (82%) των εργαζόμενων αποφοίτων ΠΕΟ βρήκαν εργασία μέσα σε ένα εξάμηνο. Σημειώνεται ωστόσο ότι ο αριθμός των απαντήσεων για το συγκεκριμένο στοιχείο απασχόλησης είναι μικρός.

Σχήμα 14. Χρονικό διάστημα εύρεσης εργασίας από αποφοίτηση



Τμήμα αποφοίτησης	1-3 μήνες (%)	4-6 μήνες (%)	10-12 μήνες (%)	13-15 μήνες (%)	16-18 μήνες (%)	22-24 μήνες (%)
ΠΕΒ	23%	23%	15%	0%	23%	15%
ΠΕΟ	46%	36%	9%	9%	0%	0%
ΠΣΕ	33%	29%	12%	4%	12%	9%

#### **Εκτίμηση ικανοποίησης εργοδότη**

Η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων ΠΕΒ εκτιμούν ότι ο εργοδότης τους είναι πάρα πολύ ικανοποιημένος από την απόδοσή τους σε σχέση με την επιστημονική τους κατάρτιση (74%). Οι σχετικές εκτιμήσεις των αποφοίτων ΠΟΑ είναι αρκετά πιο συγκρατημένες (Πίνακας 21). Η συνολική σχετική εικόνα είναι θετική, ωστόσο τα μικρά δείγματα δεν επιτρέπουν γενικευμένα συμπεράσματα.

Πίνακας 21. Εκτίμηση ικανοποίησης εργοδότη από απόδοση

Τμήμα αποφοίτησης	Αρκετά (%)	Πάρα πολύ (%)	Δε γνωρίζω (%)
ΠΕΒ	21%	74%	5%
ΠΟΑ	35%	35%	30%
ΠΣΕ	28%	54%	18%

#### **Αναζήτηση άλλης απασχόλησης**

Παρά την εκτιμώμενη υψηλή ικανοποίηση των εργοδοτών από την απόδοση των αποφοίτων τουλάχιστον επτά στους 10 αποφοίτους ΠΣΕ δηλώνει ότι θα αναζητούσε άλλη απασχόληση (Πίνακας 22). Οι λόγοι που επικαλούνται είναι κατά σειρά η μη σχετικότητα της εργασίας με τις σπουδές (που αποτελεί ακόμη μία επιβεβαίωση του υψηλού βαθμού ετεροαπασχόλησης), η μη ικανοποίηση των φιλοδοξιών από την παρούσα εργασία, καθώς και οι χαμηλές αποδοχές.

Πίνακας 22. Αναζήτηση άλλης απασχόλησης

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ(%)
ΠΕΒ	75%	25%
ΠΟΑ	70%	30%
ΠΣΕ	73%	27%

#### **Αντικείμενο απασχόλησης**

Τέλος, οι εργαζόμενοι απόφοιτοι του ΠΣΕ κλήθηκαν να δηλώσουν το αντικείμενο, στο οποίο απασχολούνται. Η σχετική πλειοψηφία των εργαζόμενων αποφοίτων και των δύο τμημάτων που απάντησε στην αντίστοιχη ερώτηση δήλωσε ότι απασχολείται σε αντικείμενο μη σχετικό με την ειδικότητά τους (ετεροαπασχόληση), επιβεβαιώνοντας προηγούμενα σχετικά ευρήματα (βλ. Πίνακα 17). Οι περισσότεροι ετεροαπασχολούμενοι απόφοιτοι και των δύο Τμημάτων εργάζονται σε θέσεις διοικητικής ή γραμματειακής υποστήριξης. Από τους απασχολούμενους σε θέσεις σχετικές με την ειδικότητά τους αποφοίτους ΠΕΒ τη σχετική πλειοψηφία συγκεντρώνει το αντικείμενο «Διαχείριση Πληροφοριακών Συστημάτων, Δικτύων ή Ιστοτόπων» (31%), ενώ για τους αποφοίτους ΠΟΑ κατά σειρά ο «Λογιστής» (50%) και ο «Οικονομολόγος Διοικητικός» (37%).

### 3.3.2 ΑΝΕΡΓΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

Όπως αναφέρθηκε στα προηγούμενα (βλ. Σχήμα 6) σχεδόν οι μισοί απόφοιτοι του ΠΣΕ (49% του Τμήματος ΠΕΒ και 42% του Τμήματος ΠΟΑ) δηλώσαν ότι είναι άνεργοι κατά τη στιγμή που ρωτήθηκαν.

#### *Εργασία κατά το παρελθόν*

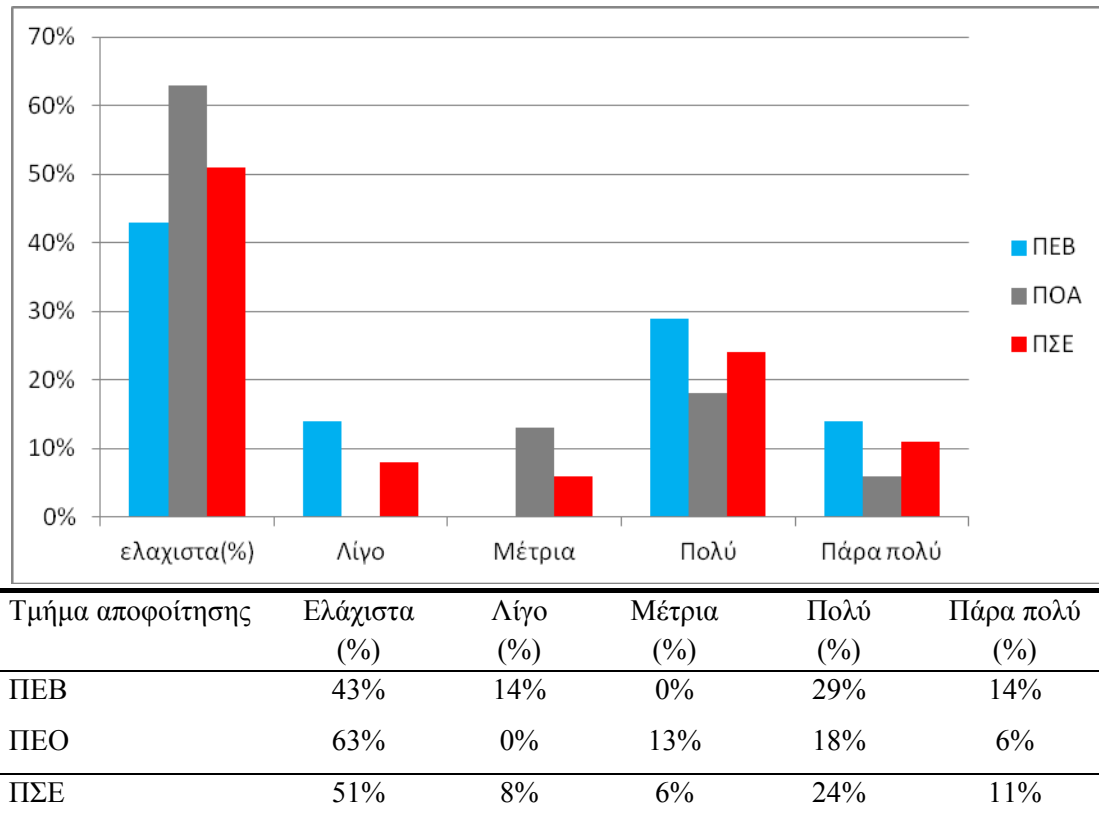
Σχεδόν τα δύο τρίτα απ' αυτούς – 62% του ΠΕΒ και 65% του ΠΟΑ – έχουν εργασθεί κατά το παρελθόν μετά την απόκτηση του πτυχίου τους (Πίνακας 23).

Πίνακας 23. Εργασία κατά το παρελθόν

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ(%)
ΠΕΒ	62%	38%
ΠΟΑ	65%	35%
ΠΣΕ	63%	37%

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 15, η παρελθούσα εργασία των άνεργων αποφοίτων είχε συνήθως ελάχιστη ή μικρή σχέση με το αντικείμενο των σπουδών τους (57% για τους αποφοίτους ΠΕΒ και 63% για τους αποφοίτους ΠΟΑ), δηλαδή οι περισσότεροι από αυτούς ήταν ετεροαπασχολούμενοι.

Σχήμα 15. Αντιστοιχία απασχόλησης-σπουδών παρελθούσας εργασίας άνεργων αποφοίτων

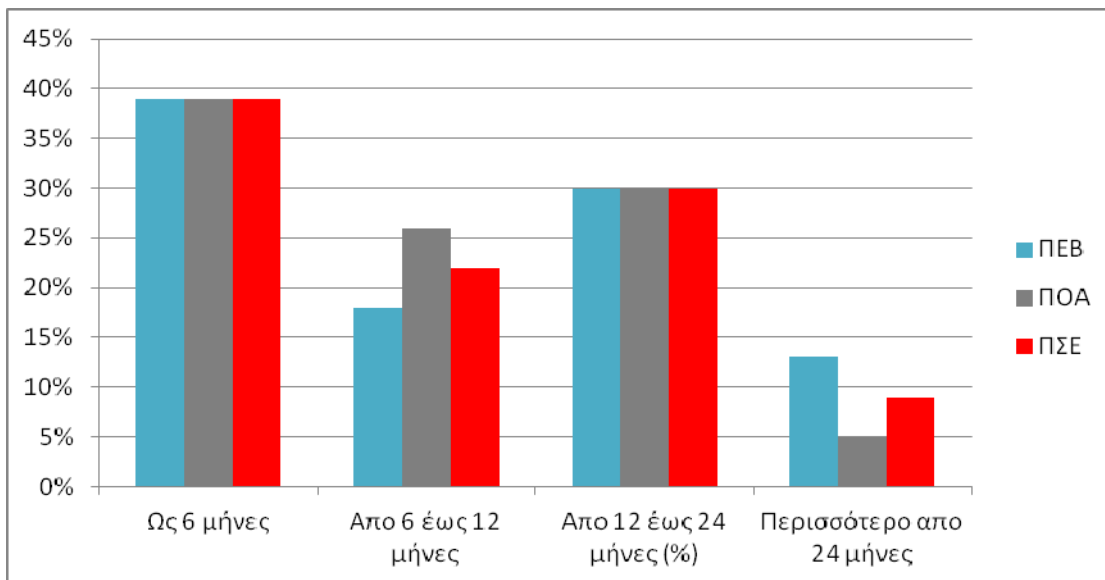




### Χρονικό διάστημα ανεργίας

Το χρονικό διάστημα ανεργίας μετά την απόκτηση του πτυχίου ποικίλλει. Τέσσερις στους 10 αποφοίτους και των δύο τμημάτων είναι άνεργοι έως έξι μήνες (39%) και τρεις στους δέκα (30%) από 12 έως 24 μήνες (Σχήμα 16). Καταγράφεται επίσης ένα ποσοστό 9% αποφοίτων του ΠΣΕ (13% ΠΕΒ και 5% ΠΟΑ) που δηλώνουν ότι είναι άνεργοι για πάνω από δύο χρόνια.

Σχήμα 16. Χρονικό διάστημα ανεργίας



Τμήμα αποφοίτησης	Έως 6 μήνες (%)	Από 6 έως 12 μήνες (%)	Από 12 έως 24 μήνες (%)	Περισσότερο από 24 μήνες (%)
ΠΕΒ	39%	18%	30%	13%
ΠΟΑ	39%	26%	30%	5%
ΠΣΕ	39%	22%	30%	9%

### Επίδομα ανεργίας

Μικρό ποσοστό ανέργων αποφοίτων του ΠΕΒ (16%) και ελάχιστο αυτών του ΠΟΑ (μόλις 4%) έχουν λάβει επίδομα ανεργίας (Πίνακας 24). Τα χρονικά διαστήματα λήψης επιδόματος ανεργίας είναι γενικά μικρά και ποικίλλουν από ένα έως οκτώ το πολύ μήνες, ωστόσο τα σχετικά δείγματα είναι πολύ μικρά.

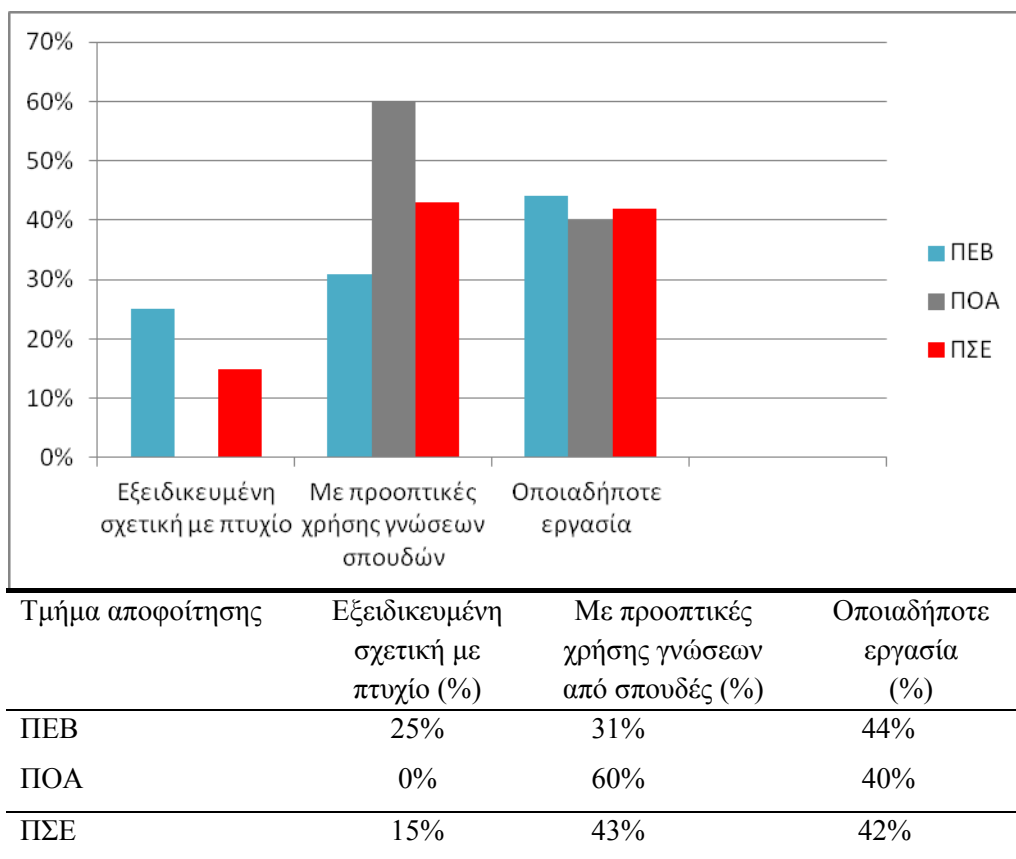
Πίνακας 24. Επίδομα ανεργίας – Διάστημα λήψης επιδόματος

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (%)	1 μήνας (%)	2 μήνες (%)	3 μήνες (%)	5 μήνες (%)	8 μήνες (%)
ΠΕΒ	16%	84%	40%	0%	20%	20%	20%
ΠΟΑ	4%	96%	0%	100%	0%	0%	0%
ΠΣΕ	11%	89%	32%	17%	17%	17%	17%

### **Είδος εργασίας που αναζητείται**

Όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 17, οι άνεργοι απόφοιτοι ΠΟΑ αναζητούν είτε εργασία που να τους δίνει προοπτικές χρήσης των γνώσεων από τις σπουδές τους (60%) είτε οποιαδήποτε εργασία (40%). Αντίθετα, οι προτεραιότητες των ανέργων αποφοίτων ΠΕΒ είναι κατά σειρά η αναζήτηση οποιασδήποτε εργασίας (44%), εργασίας με προοπτικές χρήσης των γνώσεων από τις βασικές σπουδές (31%) ή εξειδικευμένης εργασίας σχετικής με το πτυχίο (25%).

Σχήμα 17. Είδος εργασίας που αναζητείται



### **Κανάλια αναζήτησης απασχόλησης**

Οι άνεργοι απόφοιτοι του ΠΣΕ χρησιμοποιούν διάφορα κανάλια για την εύρεση απασχόλησης. Η συνηθέστερη σχετική ενέργεια (χρησιμοποιείται από το 33% των αποφοίτων) είναι μέσω αγγελιών αναζήτησης προσωπικού. Ακολουθούν η 'χρήση' του φιλικού ή οικογενειακού περιβάλλοντος (24%), η εγγραφή στον ΟΑΕΔ (20%) και η χρήση των σχετικών υπηρεσιών του Γραφείου Διασύνδεσης του ΠΣΕ (14%). Οι υπόλοιποι διαθέσιμοι τρόποι για τη εύρεση απασχόλησης συγκεντρώνουν αθροιστικά το ενδιαφέρον του 9% των ανέργων αποφοίτων.

### **Λόγοι αδυναμίας εύρεσης εργασίας**

Οι κυριότεροι λόγοι που αναφέρονται από τους αποφοίτους για την αδυναμία εύρεσης εργασίας είναι κατά σειρά η υψηλή ανεργία λόγω της κακής οικονομικής κατάστασης, η έλλειψη ικανοποιητικών διαδικασιών προώθησης στην αγορά εργασίας, καθώς και η έλλειψη μεγαλύτερης εξειδίκευσης μέσω περαιτέρω εκπαίδευσης/κατάρτισης.

### 3.3.3. ΑΕΡΓΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

Ως κυριότερος λόγος μη αναζήτησης εργασίας (αέργοι απόφοιτοι, οι οποίοι αποτελούν το 22% του δείγματος που συμμετείχε στην έρευνα – βλ. παραπάνω, Σχήμα 6) θεωρείται από την πλειοψηφία των αποφοίτων η συνέχιση των σπουδών τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο (86% από τους αποφοίτους ΠΕΒ και 71% από τους αποφοίτους ΠΟΑ). Οι στρατιωτικές υποχρεώσεις επικαλείται το 21% των αποφοίτων ΠΟΑ και το 7% των αποφοίτων ΠΕΒ, ενώ άλλους λόγους επικαλείται (χωρίς συγκεκριμένη αναφορά) μόλις το 7-8% των αποφοίτων των δύο τμημάτων.

### 3.4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

#### *Οικονομική στήριξη από γονείς – Διαμονή με γονείς*

Τουλάχιστον τρεις στους τέσσερις αποφοίτους (75% του ΠΕΒ και 81% του ΠΟΑ) έχουν οικονομική στήριξη από τους γονείς τους (Πίνακας 25). Επίσης, η πλειοψηφία των αποφοίτων, ιδιαίτερα του τμήματος ΠΟΑ (61% του ΠΕΒ και 84% του ΠΟΑ) διαμένει κατά την περίοδο της έρευνας με τους γονείς τους (Πίνακας 26).

Πίνακας 25. Οικονομική στήριξη από γονείς

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ(%)
ΠΕΒ	75%	25%
ΠΟΑ	81%	19%
ΠΣΕ	78%	22%

Πίνακας 26. Διαμονή μαζί με γονείς

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ(%)
ΠΕΒ	61%	39%
ΠΟΑ	84%	16%
ΠΣΕ	71%	29%

#### *Συμμετοχή σε επαγγελματικούς φορείς/συνδέσμους*

Οι περισσότεροι απόφοιτοι ΠΟΑ (68%) είναι μέλη επαγγελματικού φορέα ή συνδέσμου. Αντίθετα, το αντίστοιχο ποσοστό των αποφοίτων ΠΕΒ είναι μικρό (17% - Πίνακας 27).

Πίνακας 27. Μέλος επαγγελματικού φορέα ή συνδέσμου

Τμήμα αποφοίτησης	ΝΑΙ (%)	ΟΧΙ (%)
ΠΕΒ	17%	83%
ΠΟΑ	68%	32%
ΠΣΕ	40%	60%

### **Προτάσεις αποφοίτων**

Τέλος, οι απόφοιτοι του ΠΣΕ που συμμετείχαν στην έρευνα κλήθηκαν να καταθέσουν τις δικές τους προτάσεις για την αύξηση της απορρόφησής τους από την αγορά εργασίας και τη βελτίωση των επαγγελματικών τους προοπτικών. Κατατέθηκαν πολυάριθμες προτάσεις, οι οποίες ομαδοποιήθηκαν και ταξινομήθηκαν κατά σειρά συχνότητας. Οι προτάσεις που συγκέντρωσαν τις περισσότερες προτιμήσεις είναι κατά σειρά οι ακόλουθες:

- Συνέχιση λειτουργίας / περαιτέρω ενίσχυση του Γραφείου Διασύνδεσης (28 απόφοιτοι)
- Διασύνδεση και συνεργασία με επιχειρήσεις/φορείς/αγορά εργασίας (16 απόφοιτοι)
- Καθιέρωση πρακτικής άσκησης (12 απόφοιτοι)
- Περισσότερα εργαστήρια / πρακτικές γνώσεις (12 απόφοιτοι)
- Μεγαλύτερη προβολή του Πανεπιστημίου και των Τμημάτων του (11 απόφοιτοι)

### **3.5. ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ**

Ως ανεξάρτητες μεταβλητές επιλέχθηκαν 9 (εννέα) μεταβλητές που σκιαγραφούν τα δημογραφικά στοιχεία και την εκπαίδευση των αποφοίτων του ΠΣΕ, προκειμένου να διερευνηθεί η επίδρασή τους στις κύριες μεταβλητές απασχόλησης. Οι ανεξάρτητες μεταβλητές είναι οι ακόλουθες: 1) Τμήμα αποφοίτησης, 2) Φύλο, 3) Ηλικία αποφοίτου (κατά την περίοδο της έρευνας), 4) Οικογενειακή κατάσταση, 5) Τόπος (νομός) κατοικίας, 6) Βαθμός πτυχίου, 7) Παρακολούθηση μεταπτυχιακών σπουδών, 8) Γνώση Αγγλικής γλώσσας και 9) Επιπλέον εκπαίδευση/κατάρτιση.

Όσον αφορά τις εξαρτημένες μεταβλητές, επιλέχθηκαν οι εξής επτά (7) κύριες μεταβλητές, οι οποίες περιγράφουν την ενσωμάτωση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας: 1) Εργασιακή κατάσταση, 2) Τομέας απασχόλησης, 3) Ετεροαπασχόληση, 4) Τρόπος εύρεσης σημερινής εργασίας, 5) Χρονικό διάστημα εύρεσης εργασίας από αποφοίτηση, 6) Ικανοποίηση από απασχόληση (αντικείμενο - αμοιβή) και 7) Χρονικό διάστημα ανεργίας

Εξετάστηκαν, με χρήση του ελέγχου  $\chi^2$ , ένας προς έναν όλοι οι δυνατοί συνδυασμοί μεταξύ κάθε ανεξάρτητης και κάθε εξαρτημένης μεταβλητής προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η μεταξύ τους συσχέτιση είναι στατιστικά σημαντική ή όχι.

Διαπιστώθηκε ότι οι μοναδικές στατιστικά σημαντικές επιδράσεις είναι οι εξής:

- Το φύλο του αποφοίτου επηρεάζει την εργασιακή του κατάσταση ( $\chi^2 = 0,002528 < 0,05$ ). Οι άνδρες απόφοιτοι παρουσιάζουν συγκριτικά με τις γυναίκες αποφοίτους μικρότερα ποσοστά εργαζομένων (26% έναντι 35,6%) και ανέργων (36% έναντι 52,6%). Αντίθετα, το ποσοστό των άεργων ανδρών αποφοίτων είναι κατά πολύ μεγαλύτερο από αυτό των άεργων γυναικών αποφοίτων (38% έναντι 11,8%). Το εύρημα αυτό έρχεται σε αντίφαση με ευρήματα προηγούμενων παρόμοιων ερευνών (στη μεγάλη πλειοψηφία των οποίων τα ποσοστά απασχόλησης και ανεργίας των γυναικών είναι μικρότερα από αυτά των ανδρών). Μπορεί ωστόσο να ερμηνευθεί τόσο από τη μεγάλη στροφή των ανδρών αποφοίτων προς μεταπτυχιακές σπουδές, όσο και από τη μικρή σχετικά ηλικία τους που οδηγεί πολλούς απ' αυτούς στην εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.
- Η ηλικία του αποφοίτου επηρεάζει τον τομέα απασχόλησής του ( $\chi^2 = 0,037383 < 0,05$ ) Πιο συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι όλοι ανεξαιρέτως οι εργαζόμενοι απόφοιτοι που γεννήθηκαν το έτος 1987 (είναι δηλ. κατά τη διεξαγωγή της έρευνας 25 ετών) εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα. Αντίθετα, μικρά έστω ποσοστά εργαζομένων αποφοίτων άλλων (λίγο μεγαλύτερων) ηλικιών εργάζονται στο δημόσιο τομέα ή αυτοαπασχολούνται χωρίς προσωπικό.

Ωστόσο, το μικρό συνολικό δείγμα (41 απόφοιτοι) δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς σχετικού συμπεράσματος (παρά μόνο την επιβεβαίωση της σημαντικής συρρίκνωσης του δημόσιου τομέα, στον οποίο υπάρχουν πλέον ελάχιστες διαθέσιμες θέσεις εργασίας).

Όλες οι υπόλοιπες μεταβλητές (Τμήμα αποφοίτησης, οικογενειακή κατάσταση, τόπος κατοικίας, βαθμός πτυχίου, μεταπτυχιακές σπουδές, γνώση Αγγλικής γλώσσας και επιπλέον εκπαίδευση/κατάρτιση) δεν επηρεάζουν σημαντικά την ενσωμάτωση των αποφοίτων του ΠΣΕ στην αγορά εργασίας. Πάντως τόσο ο μικρός ως σήμερα αριθμός αποφοίτων, όσο και το επίσης μικρό χρονικό διάστημα από την αποφοίτησή τους αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για τη διατήρηση επιφυλάξεων όσον αφορά τις επιδράσεις των μεταβλητών. Η επανάληψη της παρούσας έρευνας μετά από ένα εύλογο χρονικό διάστημα (με μεγαλύτερο δείγμα και περισσότερα χρόνια από την αποφοίτηση των αποφοίτων) πιθανώς θα αποκάλυπτε πιο πολλές στατιστικά σημαντικές επιδράσεις.

#### **4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Οι σημαντικότερες διαπιστώσεις που προκύπτουν από την ανάλυση των απαντήσεων των αποφοίτων του ΠΣΕ που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα (126 άτομα που αντιστοιχούν στο 80,5% του συνολικού τους πληθυσμού) είναι οι ακόλουθες:

##### *Δημογραφικά στοιχεία*

- Οι γυναίκες αποτελούν την πλειοψηφία των αποφοίτων και των δύο τμημάτων του ΠΣΕ (60% έναντι 40% των ανδρών αποφοίτων).
- Η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων γεννήθηκε κατά την τριετία 1985-1988.
- Οι περισσότεροι άνδρες απόφοιτοι του Τμήματος ΠΕΒ έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, σε αντίθεση με τους αποφοίτους του Τμήματος ΠΟΑ.
- Σχεδόν όλοι οι απόφοιτοι είναι ακόμη άγαμοι, και πάνω από το 90% κατοικεί στην Ελλάδα. Περίπου το ένα τρίτο των αποφοίτων κατοικεί στην Αττική, το 8% στη Θεσσαλονίκη κι άλλοι τόσοι στο νομό σπουδών (Φθιώτιδα ή Βοιωτία, ανάλογα με το τμήμα αποφοίτησης), ενώ οι άλλοι είναι διασπαρμένοι σ' όλη την υπόλοιπη χώρα.

##### *Στοιχεία εκπαίδευσης*

- Σχεδόν όλοι οι απόφοιτοι φοίτησαν πριν την εισαγωγή τους στο ΠΣΕ σε ενιαίο λύκειο.
- Η μέση διάρκεια σπουδών στο ΠΣΕ είναι περίπου πέντε χρόνια. Συγκριτικά, η διάρκεια σπουδών στο Τμήμα ΠΕΒ είναι μεγαλύτερη.
- Ο συνθηθέστερος βαθμός πτυχίου είναι 'λίαν καλώς'. Ο μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων ΠΟΑ είναι μεγαλύτερος.
- Πάνω από 4 στους 10 αποφοίτους του ΠΣΕ έχουν στραφεί σε μεταπτυχιακές σπουδές, ιδιαίτερα αυτοί του Τμήματος ΠΕΒ. Η πλειοψηφία των αποφοίτων έχει παρακολουθήσει μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης στην Ελλάδα. Οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος ΠΟΑ προτιμούν μεταπτυχιακές σπουδές με ελάχιστη ή μικρή συσχέτιση με το βασικό τους πτυχίο. Τουλάχιστον το ένα τέταρτο των αποφοίτων ΠΣΕ εργάζεται κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών του σπουδών.
- Οι απόφοιτοι του ΠΣΕ είναι γλωσσομαθείς με σαφή πρώτη προτίμηση την Αγγλική γλώσσα και κατόπιν, σε απόσταση, τη Γαλλική και τη Γερμανική.

- Οι απόφοιτοι έχουν επενδύσει σε συμπληρωματική ειδίκευση και κατάρτιση, κυρίως μέσω της παρακολούθησης σεμιναρίων.

### **Στοιχεία απασχόλησης**

- Η παρούσα εργασιακή κατάσταση των αποφοίτων επηρεάζεται σημαντικά από το μικρό χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την αποφοίτησή τους. Το ένα τρίτο των αποφοίτων απασχολείται βασικά στον ιδιωτικό τομέα και συνήθως στην πρώτη του θέση εργασίας από τη λήψη του πτυχίου, ενώ οι υπόλοιποι είναι άνεργοι ή άεργοι, συχνά λόγω μεταπτυχιακών σπουδών και στρατιωτικών υποχρεώσεων (των ανδρών).
- Το φαινόμενο της ετεροαπασχόλησης είναι έντονο: τουλάχιστον οι μισοί εργαζόμενοι απόφοιτοι απασχολούνται σε αντικείμενο διαφορετικό από την ειδικότητά τους
- Η επάρκεια των θεωρητικών γνώσεων που παρέχονται από το ΠΣΕ κρίνεται από τους αποφοίτους ικανοποιητική, ενώ η επάρκεια των πρακτικών γνώσεων θεωρείται λιγότερο ικανοποιητική. Από τους αποφοίτους του τμήματος ΠΕΒ προτείνεται η αύξηση των εργαστηριακών μαθημάτων στο πρόγραμμα σπουδών του τμήματος αυτού.
- Για την εύρεση της τρέχουσας θέσης εργασίας έχουν χρησιμοποιηθεί πολλά κανάλια, με κατά σειρά κυριότερα τις γνωριμίες του (φιλικού ή οικογενειακού) περιβάλλοντος, τις αγγελίες αναζήτησης προσωπικού και το διαδίκτυο.
- Το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την αποφοίτηση έως την εύρεση εργασίας ποικίλλει σημαντικά, είναι ωστόσο μικρότερο για τους αποφοίτους του Τμήματος ΠΟΑ.
- Οι εργαζόμενοι απόφοιτοι είναι γενικά ικανοποιημένοι από τη συνεργασία με τους συναδέλφους και θεωρούν σχεδόν καθολικά βαθμό ότι ο εργοδότης τους είναι πολύ ικανοποιημένος από την επιστημονική τους κατάρτιση. Παρ' όλα αυτά η πλειοψηφία τους θα αναζητούσε άλλη απασχόληση κυρίως λόγω μη σχετικότητας εργασίας και σπουδών, μη ικανοποίησης φιλοδοξιών και χαμηλών αποδοχών. Οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των αποφοίτων των Τμημάτων ΠΕΒ και ΠΟΑ στα παραπάνω θέματα είναι ανεπαίσθητες.
- Οι περισσότεροι άνεργοι απόφοιτοι έχουν εργασθεί κατά το παρελθόν, συνήθως ως ετεροαπασχολούμενοι.
- Το χρονικό διάστημα ανεργίας ποικίλλει, είναι ωστόσο γενικά αρκετά μεγάλο. Πολύ λίγοι άνεργοι απόφοιτοι έχουν λάβει επίδομα ανεργίας, κι αυτοί για πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Οι άνεργοι απόφοιτοι αναζητούν κατά προτεραιότητα εργασία με προοπτικές χρήσης των γνώσεων που απέκτησαν από τις σπουδές τους ή οποιαδήποτε εργασία. Χρησιμοποιούν διάφορα κανάλια αναζήτησης εργασίας απευθυνόμενοι κυρίως σε αγγελίες, στο περιβάλλον τους, στον ΟΑΕΔ και στο Γραφείο Διασύνδεσης του ΠΣΕ.
- Κύριοι λόγοι αδυναμίας εύρεσης εργασίας θεωρούνται η υψηλή ανεργία λόγω της οικονομικής κρίσης, η έλλειψη σύνδεσης με την αγορά εργασίας, καθώς και η έλλειψη μεγαλύτερης εξειδίκευσης.
- Κυριότεροι λόγοι αεργίας σημαντικού ποσοστού των αποφοίτων είναι η συνέχιση των σπουδών τους και η εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων.

### **Κοινωνικά στοιχεία**

- Περίπου τα τρία τέταρτα των αποφοίτων διαμένουν με τους γονείς τους και απολαμβάνουν την οικονομική τους στήριξη.
- Οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος ΠΟΑ είναι μέλη επαγγελματικών φορέων ή συλλόγων.

### ***Συσχετίσεις μεταβλητών***

- Οι μεταβλητές απασχόλησης των αποφοίτων ΠΣΕ δεν εξαρτώνται από τις μεταβλητές δημογραφίας και εκπαίδευσής τους. Μόνο το φύλο των αποφοίτων επηρεάζει την εργασιακή τους κατάσταση (οι άνδρες παρουσιάζουν μικρότερα ποσοστά εργαζομένων και ανέργων) και η ηλικία τον τομέα απασχόλησής τους.

Η παρούσα μελέτη αποτελεί την πρώτη προσπάθεια καταγραφής και ανάλυσης της απορρόφησης των αποφοίτων των δύο τμημάτων του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας. Προέκυψαν πολλές διαπιστώσεις που αφορούν στη δημογραφία, εκπαίδευση και απασχόληση των αποφοίτων του ιδρύματος και συνάχθηκαν χρήσιμα συμπεράσματα. Η ομάδα υλοποίησης της μελέτης πιστεύει ότι η επανάληψη της μελέτης, με χρήση του ίδιου πετυχημένου μοντέλου τηλεφωνικών συνεντεύξεων με χρήση δομημένου ερωτηματολογίου, σε τακτά χρονικά διαστήματα (η διετία θα αποτελούσε ένα ιδανικό διάστημα) θα αποτελούσε το πιο χρήσιμο εργαλείο για τη λεπτομερή καταγραφή της επαγγελματικής κατάστασης και εξέλιξης των αποφοίτων και θα συντελούσε ουσιαστικά στις προσπάθειες βελτίωσης της εκπαίδευσης και επαγγελματικής αποκατάστασής τους.

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**

### **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ**



# ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

## ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΠΣΕ:** 1 Τμήμα Πληροφορικής με εφαρμογές στη Βιοϊατρική  
2 Τμήμα Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης

**Α/Α ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ:**

### ***A. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥ***

1. Ονοματεπώνυμο: .....
2. Όνομα Πατέρα: .....
3. Όνομα Μητέρας: .....
4. Φύλο: 1 Άνδρας 2 Γυναίκα
5. Έτος Γέννησης: .....
6. Οικογενειακή Κατάσταση: 1 Έγγαμος/η 2 Άγαμος/η 3 Διαζευγμένος/η - Σε διάσταση - Χήρος/α
7. Αριθμός παιδιών: .....
8. Έχετε εκπληρώσει τις στρατιωτικές σας υποχρεώσεις;  
1 Ναι 2 Όχι 3 Δεν υπέχω στρατιωτικών υποχρεώσεων
9. Διεύθυνση Κατοικίας: .....
10. Τ.Κ./Πόλη: ...../.....
- 11a. Χώρα κατοικίας: 1 Ελλάδα 2 Εξωτερικό
- 11b. Νομός (Περιφερειακή Ενότητα): .....
12. Τηλ.: Οικίας: ..... Εργασίας: .....  
Κινητό: ..... E-mail: .....

## **B. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**13.** Τύπος Λυκείου Αποφοίτησης:

- 1 Ενιαίο / Γενικό      2 ΤΕΕ / ΤΕΛ / ΕΠΑΛ      3 Πολυκλαδικό      4 Άλλο

**14.** Έτος Εισαγωγής: .....

**15.** Έτος Αποφοίτησης : .....

**16.** Βαθμός Πτυχίου:

- 1 Καλώς (έως 6,49)      2 Λίαν καλώς (6,50 έως 8,49)      3 Άριστα (πάνω από 8,50)

**17.** Έχετε παρακολουθήσει ή παρακολουθείτε μεταπτυχιακές σπουδές;

- 1 Ναι – Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης, στην Ελλάδα  
2 Ναι – Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης, στο εξωτερικό  
3 Ναι – Διδακτορικό δίπλωμα, στην Ελλάδα  
4 Ναι – Διδακτορικό δίπλωμα, στο εξωτερικό  
5 Όχι

**18.** Είναι οι μεταπτυχιακές σας σπουδές σχετικές με την ειδικότητα που τελειώσατε στο ΠΣΕ;

- 1 Ελάχιστα      2 Λίγο      3 Μέτρια      4 Πολύ      5 Πάρα πολύ

**19.** Ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που σας οδήγησε να προχωρήσετε σε μεταπτυχιακές σπουδές;

- 1 Πιστεύετε ότι θα σας βοηθήσει στην ανεύρεση εργασίας που να αντιστοιχεί στο επίπεδο σπουδών σας;  
2 Πιστεύετε ότι χρειάζεστε μεγαλύτερη εξειδίκευση για να ασκήσετε το επάγγελμα που έχετε σπουδάσει;  
3 Σας ενδιαφέρει να εμβαθύνετε στο επιστημονικό αντικείμενο που έχετε σπουδάσει;  
4 Αναφέρατε άλλο λόγο:

**20.** Εργαζόσασταν κατά τη διάρκεια της πραγματοποίησης των μεταπτυχιακών σας σπουδών;

- 1 Ναι      2 Όχι

..... Επίπεδο γνώσης ξένης γλώσσας;

Επίπεδο Γνώσης / Πτυχίο (χ.π. = χωρίς πτυχίο, μ.π. = με πτυχίο)

**21a.** Αγγλικά      1 Καλά χ.π.      2 Πολύ Καλά χ.π.      3 Άριστα χ.π.      4 Καλά μ.π.      5 Πολύ καλά μ.π.      6 Άριστα μ.π.

**21b.** Γαλλικά      1 Καλά χ.π.      2 Πολύ Καλά χ.π.      3 Άριστα χ.π.      4 Καλά μ.π.      5 Πολύ καλά μ.π.      6 Άριστα μ.π.

**21c.** Γερμανικά      1 Καλά χ.π.      2 Πολύ Καλά χ.π.      3 Άριστα χ.π.      4 Καλά μ.π.      5 Πολύ καλά μ.π.      6 Άριστα μ.π.

**21d.** Ιταλικά      1 Καλά χ.π.      2 Πολύ Καλά χ.π.      3 Άριστα χ.π.      4 Καλά μ.π.      5 Πολύ καλά μ.π.      6 Άριστα μ.π.

**21e.** Ισπανικά      1 Καλά χ.π.      2 Πολύ Καλά χ.π.      3 Άριστα χ.π.      4 Καλά μ.π.      5 Πολύ καλά μ.π.      6 Άριστα μ.π.

**21f.** Άλλη      1 Καλά χ.π.      2 Πολύ Καλά χ.π.      3 Άριστα χ.π.      4 Καλά μ.π.      5 Πολύ καλά μ.π.      6 Άριστα μ.π.

**22.** Εκτός από το βασικό σας πτυχίο έχετε αποκτήσει κάποια επιπλέον κατάρτιση / εκπαίδευση;

- 1 ΙΕΚ (ειδικότητα)  
2 Σεμινάριο (αναφέρετε θεματικά πεδία) .....

3 Αναφέρατε άλλου είδους άτυπη κατάρτιση .....

## Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

**23.** Ποια είναι η σημερινή εργασιακή σας κατάσταση;

- 1 Εργαζόμενος
- 2 Άνεργος (δεν έχω απασχόληση και βρίσκομαι στο στάδιο της αναζήτησης)
- 3 Άεργος (δεν αναζητώ τώρα απασχόληση για λόγους όπως στρατιωτική θητεία, σπουδές, οικιακή απασχόληση κ.λπ.)

**24.** Σε ποιο τομέα απασχολείστε;

- 1 Δημόσιο
- 2 Ιδιωτικό (ως υπάλληλος)
- 3 Αυτοαπασχολούμενος με προσωπικό
- 4 Αυτοαπασχολούμενος χωρίς προσωπικό

### Γ1. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΣ

**25.** Εργάζεστε ως πτυχιούχοι του ΠΣΕ ή ως εργαζόμενοι χωρίς να κάνετε χρήση του πτυχίου σας (ετεροαπασχολούμενοι);

- 1 ως πτυχιούχοι του ΠΣΕ                      2 ως ετεροαπασχολούμενοι

**26.** Αν σήμερα εργάζεστε ως πτυχιούχοι του ΠΣΕ, αξιοποιείτε τα αντικείμενα που διδαχθήκατε;

- 1 Ελάχιστα              2 Λίγο              3 Μέτρια              4 Πολύ              5 Πάρα πολύ

**27.** Θεωρείτε ότι οι θεωρητικές γνώσεις που λάβατε από το τμήμα σας ήταν επαρκείς ώστε να αντεπεξέλθετε στις απαιτήσεις της εργασίας σας;

- 1 Ελάχιστα              2 Λίγο              3 Μέτρια              4 Πολύ              5 Πάρα πολύ

**28.** Θεωρείτε ότι οι πρακτικές γνώσεις που λάβατε από το τμήμα σας ήταν επαρκείς ώστε να αντεπεξέλθετε στις απαιτήσεις της εργασίας σας;

- 1 Ελάχιστα              2 Λίγο              3 Μέτρια              4 Πολύ              5 Πάρα πολύ

..... Επιλέξτε έως 5 (πέντε) από τα παρακάτω θεματικά αντικείμενα που διδαχθήκατε και που αποδείχθηκαν πιο ωφέλιμα κατά την εργασία σας

Για τους αποφοίτους του τμήματος Πληροφορικής με εφαρμογές στη Βιοϊατρική

- |   |                                      |
|---|--------------------------------------|
| [1] Ανατομία και Φυσιολογία                 | [9] Δίκτυα - Τηλεπικοινωνίες         |
| [2] Αρχιτεκτονική – Υλικό Η/Υ - Ηλεκτρονική | [10] Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι  |
| [3] Βάσεις Δεδομένων                        | [11] Επεξεργασία Σήματος και Εικόνας |
| [4] Βιοϊατρική Τεχνολογία                   | [12] Λειτουργικά Συστήματα           |
| [5] Βιολογία - Βιοχημεία                    | [13] Μαθηματικά - Στατιστική         |
| [6] Βιοπληροφορική                          | [14] Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας   |
| [7] Προγραμματισμός – Ανάπτυξη Λογισμικού   | [15] Τεχνητή Νοημοσύνη               |
| [8] Διαδικτυακές Εφαρμογές                  | [16] Άλλο Προσδιορίστε: .....        |

**29a1.** [ ]

**29a2.** [ ]

**29a3.** [ ]

**29a4.** [ ]

**29a5.** [ ]

Για τους αποφοίτους του τμήματος Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης

- |                                       |                                      |
|---------------------------------------|--------------------------------------|
| [1] Βιομηχανική Οργάνωση και Πολιτική | [8] Οικονομική Ανάπτυξη              |
| [2] Δίκαιο                            | [9] Οικονομικοί Θεσμοί               |
| [3] Διοίκηση Επιχειρήσεων             | [10] Περιφερειακή Οικονομική         |
| [4] Λογιστική – Χρηματοοικονομική     | [11] Πληροφορική                     |
| [5] Μαθηματικά                        | [12] Πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης |
| [6] Μακροοικονομία                    | [13] Στατιστική – Οικονομετρία       |
| [7] Μικροοικονομία                    | [14] Άλλο Προσδιορίστε: .....        |

**29b1.** [ ]

**29b2.** [ ]

**29b3.** [ ]

**29b4.** [ ]

**29b5.** [ ]

**30.** Απασχολείστε σε κάποιο αντικείμενο, το οποίο δεν έχετε διδαχθεί;

- 1 Ελάχιστα      2 Λίγο      3 Μέτρια      4 Πολύ      5 Πάρα πολύ

**31.** Επιλέξτε μέχρι 3 θεματικά αντικείμενα που δεν διδαχθήκατε και θεωρείτε ότι είναι απαραίτητο να προστεθούν στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος από το οποίο αποφοιτήσατε:

1. ....  
2. ....  
3. ....

**32.** Πώς βρήκατε τη σημερινή σας εργασία;

- 1 Από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΠΣΕ  
2 Μέσω της Πρακτικής Άσκησης  
3 Από τον ΟΑΕΔ  
4 Από αγγελία  
5 Από το φιλικό ή οικογενειακό μου περιβάλλον  
6 Μέσω δημόσιου διαγωνισμού (π.χ. ΑΣΕΠ)  
7 Μέσω άλλου διαγωνισμού  
8 Μέσω internet  
9 Μέσω άλλης διαδικασίας

Περιγράψτε: .....

**33.** Σε πόσο χρονικό διάστημα από την αποφοίτησή σας βρήκατε εργασία;

Σύνολο μηνών .....

**34.** Η σημερινή σας εργασία είναι η πρώτη σας εργασία μετά την απόκτηση του πτυχίου σας;

- 1 Ναι      2 Όχι

**35.** Είστε ικανοποιημένος από τη συνεργασία σας με τους υπόλοιπους συναδέλφους της επιχείρησης;

- 1 Ελάχιστα      2 Λίγο      3 Μέτρια      4 Πολύ      5 Πάρα πολύ

..... Είστε ικανοποιημένος/η από την απασχόλησή σας:

**36a.** όσον αφορά το αντικείμενο εργασίας σας, σε σχέση με το επίπεδο των σπουδών σας;

- 1 Ελάχιστα      2 Λίγο      3 Μέτρια      4 Πολύ      5 Πάρα πολύ

**36b.** όσον αφορά το ύψος των αμοιβών σας;

- 1 Καθόλου      2 Ελάχιστα      3 Μέτρια      4 Πολύ      5 Πάρα πολύ

**36c.** το ύψος των καθαρών μηνιαίων αμοιβών σας κυμαίνεται:

- 1 Δεν απαντώ
- 2 Έως 800 ευρώ
- 3 Από 801 ως 1500 ευρώ
- 4 Από 1501 ως 2500 ευρώ
- 5 Από 2501 ευρώ και πάνω

**37.** Θα αναζητούσατε μία άλλη απασχόληση;

- 1 Ναι
- 2 Όχι

..... Αν Ναι, για ποιους λόγους θα αναζητούσατε άλλη απασχόληση;

**38a.** 1 Η εργασία μου δεν είναι σχετική με τις σπουδές μου

**38b.** 2 Η εργασία που έχω δεν ικανοποιεί τις φιλοδοξίες μου

**38c.** 3 Οι αποδοχές μου δεν με ικανοποιούν

**38d.** 4 Αναφέρατε άλλες αιτίες: .....

**39.** Εκτιμάτε ότι ο/η εργοδότης σας είναι ικανοποιημένος/η από την απόδοσή σας σε σχέση με την επιστημονική σας κατάρτιση;

- 1 Λίγο
- 2 Αρκετά
- 3 Πάρα πολύ
- 4 Δεν γνωρίζω

... .. Σε ποιο αντικείμενο/ειδικότητα απασχολείστε; Επιλέξτε έως 2 (δύο) από τα ακόλουθα

Για τους αποφοίτους του τμήματος Πληροφορικής με εφαρμογές στη Βιοϊατρική

- [1] Ανάλυση Συστημάτων
- [2] Ανάπτυξη Λογισμικού
- [3] Ανάπτυξη Ιστοτόπων
- [4] Διαχείριση Βάσεων Δεδομένων
- [5] Διαχείριση Πληροφοριακών Συστημάτων, Δικτύων ή Ιστοτόπων
- [6] Εγκατάσταση Τηλεπικοινωνιακών Υποδομών και Δικτύων
- [7] Εκπαίδευση
- [8] Ιατρικά Μηχανήματα και Συσκευές
- [9] Ιατρικά Πληροφοριακά Συστήματα
- [10] Τεχνική Υποστήριξη Υπολογιστικού ή άλλου Εξοπλισμού
- [11] Τηλεϊατρική
- [12] Άλλο Προσδιορίστε: .....

**40a1.** [ ]

**40a2.** [ ]

Για τους αποφοίτους του τμήματος Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης

- [1] Εκπαιδευτικός
- [2] Λογιστής
- [3] Οικονομολόγος Αναλυτής
- [4] Οικονομολόγος Διοικητικός
- [5] Οικονομολόγος Ερευνητής
- [6] Οικονομολόγος Εφαρμοσμένης Στατιστικής
- [7] Οικονομολόγος Εφοδιασμού και Διακίνησης Προϊόντων (Logistics)
- [8] Οικονομολόγος Μάρκετινγκ
- [9] Οικονομολόγος - Τραπεζικό στέλεχος
- [10] Άλλο Προσδιορίστε: .....

**40b1.** [ ]

**40b2.** [ ]

## **Γ2. ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΣ/Η**

**41.** Η επιχείρησή σας που έχετε:

- 1 Είναι οικογενειακή επιχείρηση;
- 2 Είναι επιχείρηση που ξεκινήσατε μόνος/η σας μετά την αποφοίτησή σας από το ΠΣΕ;
- 3 Άλλο: .....

**42.** Στη δική σας επιχείρηση αξιοποιείτε την ειδικότητά σας ως πτυχιούχου του ΠΣΕ;

- 1 Ναι
- 2 Όχι

**43.** Για να δημιουργήσετε την επιχείρησή σας ενισχυθήκατε οικονομικά από:

- 1 Οικογενειακά κεφάλαια;
- 2 Τραπεζικό δάνειο;
- 3 Επιχορήγηση από Κοινοτικά Προγράμματα ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας;
- 4 Άλλη πηγή: .....

**44.** Ποιος είναι ο αριθμός των απασχολούμενων στην επιχείρησή σας;

Αριθμός υπαλλήλων: .....

**45.** Πιστεύετε ότι με την απόφασή σας να ανοίξετε δική σας επιχείρηση είστε:

- 1 καθόλου ικανοποιημένος /η
- 2 λίγο ικανοποιημένος /η
- 3 αρκετά ικανοποιημένος /η
- 4 πολύ ικανοποιημένος /η
- 5 απόλυτα ικανοποιημένος/η

**46.** Από τη συνολική σας εμπειρία σας ως ελεύθεροι επαγγελματίες, θα προτεινάτε σε έναν απόφοιτο του τμήματός σας να ανοίξει δική του επιχείρηση;

- 1 Ναι
- 2 Όχι

## **Γ3. ΑΝΕΡΓΟΣ/Η**

**47.** Έχετε εργαστεί στο παρελθόν μετά την απόκτηση του πτυχίου σας;

- 1 Ναι
- 2 Όχι

**48.** Αν ναι, η απασχόληση που είχατε αντιστοιχούσε στις σπουδές σας στο ΠΣΕ;

- 1 Ελάχιστα
- 2 Λίγο
- 3 Μέτρια
- 4 Πολύ
- 5 Πάρα πολύ

**49.** Μετά την απόκτηση του πτυχίου σας για πόσους μήνες είστε άνεργος;

- 1 Ως 6 μήνες
- 2 Από 6 ως 12 μήνες
- 3 Από 12 ως 24 μήνες
- 4 Περισσότερο από 24 μήνες

**50.** Παίρνετε επίδομα ανεργίας;

- 1 Ναι
- 2 Όχι

**51.** Αν ναι, για πόσο διάστημα ;

Μήνες .....

**52.** Τι είδους εργασία αναζητάτε;

- 1 Εξειδικευμένη εργασία που είναι σχετική με το πτυχίο σας;
- 2 Εργασία που να σας δίνει προοπτικές για να χρησιμοποιήσετε τις γνώσεις από τις σπουδές σας;
- 3 Οποιαδήποτε εργασία
- 4 Άλλη απάντηση .....

..... Ποιες είναι οι ενέργειες που κάνετε για να βρείτε απασχόληση (σημειώστε με  $\surd$  αντίστοιχα);

- 53a.**  Μέσω του Γραφείου Διασύνδεσης του ΠΣΕ
- 53b.**  Μέσω της Πρακτικής Άσκησης
- 53c.**  Από τον ΟΑΕΔ
- 53d.**  Από αγγελίες
- 53e.**  Από το φιλικό ή οικογενειακό περιβάλλον
- 53f.**  Μέσω δημόσιου διαγωνισμού (ΑΣΕΠ)
- 53g.**  Μέσω άλλου διαγωνισμού
- 53h.**  Άλλη διαδικασία: .....

..... Ποιοι είναι οι λόγοι για τους οποίους κατά τη γνώμη σας δεν βρίσκετε εργασία (σημειώστε με  $\surd$  αντίστοιχα);

- 54a.**  Υπάρχει γενικότερα μεγάλη ανεργία στον τομέα σας;
- 54b.**  Δεν υπάρχουν ικανοποιητικές διαδικασίες προώθησης στην αγορά εργασίας;
- 54c.**  Λανθασμένος επαγγελματικός προσανατολισμός;
- 54d.**  Χρειάζεται να αποκτήσετε μεγαλύτερη εξειδίκευση μέσω κατάρτισης/εκπαίδευσης;
- 54e.**  Χρειάζεστε ελαστικό ωράριο ή μερική απασχόληση λόγω οικογενειακών υποχρεώσεων;
- 54f.**  Αναφέρετε άλλους λόγους: .....

#### **Γ4. ΑΕΡΓΟΣ/Η**

**55.** Αναφέρατε τον κυριότερο λόγο για τον οποίο είστε Άεργος:

- 1 Σπουδές
- 2 Στρατιωτικές υποχρεώσεις
- 3 Οικογενειακές υποχρεώσεις
- 4 Αναφέρατε άλλους λόγους: .....

#### **Δ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**

**56.** Έχετε οικονομική στήριξη από τους γονείς σας;

- 1 Ναι                      2 Όχι

**57.** Διαμένετε στην ίδια κατοικία με τους γονείς σας;

- 1 Ναι                      2 Όχι

**58.** Είστε μέλος σε κάποιον επιστημονικό φορέα / επαγγελματικό σύλλογο;

- 1 Ναι                      2 Όχι

**59.** Προτάσεις για την αύξηση της απορρόφησης των αποφοίτων του ΠΣΕ στην αγορά εργασίας και τη βελτίωση των επαγγελματικών προοπτικών τους

.....  
.....  
.....

***E. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ***

.....  
.....  
.....

<b>ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ</b>			
	1 <sup>η</sup> επικοινωνία	2 <sup>η</sup> επικοινωνία	3 <sup>η</sup> επικοινωνία
ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗΣ			
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ/ΩΡΑ			
ΛΑΘΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟ			
ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ			
ΑΠΑΝΤΗΣΕ			
ΑΠΟΥΣΙΑΣΕ			
ΑΡΝΗΘΗΚΕ			
ΖΗΤΗΣΕ ΝΑ ΞΑΝΑΚΑΛΕΣΩ			

 <b>Ευρωπαϊκή Ένωση</b> Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο	 <b>ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ</b> <i>επένδυση στην κοινωνία της γνώσης</i> ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	 <b>ΕΣΠΑ 2007-2013</b> πρόγραμμα για την ανάπτυξη ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
<b>Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης</b>		



## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**

### **ΑΡΧΕΙΟ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**



A/A	Ικανοποίηση από συνεργασία	Ικανοποίηση από αντικείμενο	Ικανοποίηση από αμοιβές	Ύψος αμοιβών	Αναζήτηση Απασχόλησης	Λόγω μη σχετικότητας εργασίας	Λόγω μη ικανοποίησης φιλοδοξιών	Λόγω μη ικανοποιητικών αποδοχών	Άλλες αιτίες	Ικανοποίηση εργοδότη
	35	36a	36b	36c	37	38a	38b	38c	38d	39
1										
2										
3										

A/A	1ο αντικείμενο απασχόλησης αποφοίτων Λαμίας	2ο αντικείμενο απασχόλησης αποφοίτων Λαμίας	1ο αντικείμενο απασχόλησης αποφοίτων Λειβαδιάς	2ο αντικείμενο απασχόλησης αποφοίτων Λειβαδιάς	Επιχείρηση	Αξιοποίηση ειδικότητας	Οικονομική ενίσχυση επιχείρησης	Αριθμός υπαλλήλων	Ικανοποίηση από επιχείρηση	Πρόταση για ίδρυση επιχείρησης
	40a1	40a2	40b1	40b2	41	42	43	44	45	46
1										
2										
3										

A/A	Άνεργος - προηγούμενη εργασία	Άνεργος - Αντιστοιχία με σπουδές	Διάστημα ανεργίας	Επίδομα ανεργίας	Διάστημα επιδόματος	Είδος αναζητούμενης εργασίας	Γραφείο Διασύνδεσης	Πρακτική Άσκηση	ΟΑΕΔ	Άγγελος	Περιβάλλον	ΑΣΕΠ
	47	48	49	50	51	52	53a	53b	53c	53d	53e	53f
1												
2												
3												

A/A	Άλλος διαγωνισμός	Άλλη διαδικασία	Λόγω ανεργίας	Λόγω μη προώθησης	Λόγω μη επαγγ. προσανατολισμού	Λόγω μη εξειδίκευσης	Λόγω ωραρίου	Άλλοι λόγοι	Άνεργος	Στήριξη από γονείς	Ίδια κατοικία με γονείς	Μέλος φορέα/ συλλόγου
	53g	53h	54a	54b	54c	54d	54e	54f	55	56	57	58
1												
2												
3												

A/A	Προτάσεις για αύξηση απορρόφησης
	<b>59</b>
1	
2	
3	

A/A	Παρατηρήσεις συννευκτική
1	
2	
3	

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ**

### **ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΩΝ**

## Οδηγίες προς τους συνεντευκτές

### 1. Διαξαγωγή των τηλεφωνικών συνεντεύξεων

- Για την πραγματοποίηση μιας συνέντευξης ο συνεντευκτής σημειώνει το τμήμα αποφοίτησης, συμπληρώνει το ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο του αποφοίτου και χρησιμοποιεί αρχικά τον Πίνακα Σημειώσεων Συνεντευκτή του ερωτηματολογίου. Αν ο απόφοιτος δεχθεί να δώσει συνέντευξη, τότε χρησιμοποιεί και το υπόλοιπο ερωτηματολόγιο.
- Στην έναρξη της τηλεφωνικής επικοινωνίας ο συνεντευκτής
  - Χαιρετά, αναφέροντας από πού τηλεφωνεί (ΓΔ ΠΣΕ) και ζητά να μιλήσει με τον απόφοιτο.
  - Σε περίπτωση που το τηλέφωνο που κάλεσε αντιστοιχεί σε λάθος άτομο, το σημειώνει στον Πίνακα Σημειώσεων Συνεντευκτή και προχωρά σε επόμενο απόφοιτο. Για τον απόφοιτο αυτό θα αναζητηθεί το σωστό τηλέφωνο μεταγενέστερα για να αποφευχθούν καθυστερήσεις. Αν τελικά δε συμπληρωθεί το υπόλοιπο ερωτηματολόγιο, ο συνεντευκτής συμπληρώνει στον Πίνακα Σημειώσεων Συνεντευκτή το λόγο για τον οποίο δε χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο.
  - Σε περίπτωση που το τηλέφωνο είναι σωστό, αλλά ο απόφοιτος απουσιάζει, ρωτά πότε και σε ποιο τηλέφωνο μπορεί να τον βρει, αναφέροντας και το σκοπό για τον οποίο τον αναζητεί (πραγματοποίηση έρευνας επαγγελματικής αποκατάστασης αποφοίτων του ΠΣΕ). Σημειώνει τις πληροφορίες αυτές στον Πίνακα Σημειώσεων Συνεντευκτή.
- Εφόσον μιλά με τον απόφοιτο, αναφέρει:
  - Το όνομα του και την ιδιότητά του (π.χ. ονομάζομαι ..., είμαι στέλεχος του ΓΔ), καθώς και τον φορέα από τον οποίο του τηλεφωνεί (ΠΣΕ / Γραφείο Διασύνδεσης Λαμίας ή Λειβαδιάς)
  - Το σκοπό του τηλεφωνήματος. Παρατίθεται ενδεικτικό κείμενο:  
«Το Γραφείο μας πραγματοποιεί μία έρευνα παρακολούθησης των αποφοίτων του, μετά την αποφοίτησή τους από το Πανεπιστήμιο. Στόχος της έρευνας είναι να διερευνηθεί η επαγγελματική αποκατάσταση και πορεία των αποφοίτων, καθώς και να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα για τη διαδικασία ένταξης τους στην αγορά εργασίας. Θα αποτελέσει σημαντική συνεισφορά στην προσπάθειά μας, αν διαθέσετε λιγότερο από 10 λεπτά για να μας απαντήσετε σε ορισμένες ερωτήσεις».
- Στην περίπτωση που δε δεχθεί ο απόφοιτος, ο συνεντευκτής:
  - Ευγενικά του προτείνει να επικοινωνήσει μαζί του άλλη καταλληλότερη χρονική στιγμή.
  - Σε περίπτωση που ο απόφοιτος αντιδράσει θετικά, ο συνεντευκτής προσπαθεί να προσδιορίσει μέρα και ώρα κοινής αποδοχής και τη σημειώνει στον Πίνακα Σημειώσεων Συνεντευκτή.
  - Στην περίπτωση που ο απόφοιτος αρνηθεί αμετάκλητα να συμμετάσχει στην έρευνα, ο συνεντευκτής σημειώνει στον Πίνακα Σημειώσεων Συνεντευκτή το λόγο για τον οποίο δε θέλησε ο απόφοιτος να συμμετάσχει στην έρευνα.
- Στην περίπτωση που δεχθεί ο απόφοιτος, ο συνεντευκτής του αναφέρει το εξής:  
«Τα στοιχεία που θα δώσετε θα παραμείνουν στο ΓΔ του ΠΣΕ και δε θα δημοσιοποιηθούν πουθενά. Θα εξαχθούν μόνο στατιστικά συμπεράσματα για το σύνολο των αποφοίτων.»
- Στη συνέχεια προχωρά στην εκφώνηση των ερωτήσεων, διαβάζοντας αργά και καθαρά μία-μία την κάθε ερώτηση και τις αντίστοιχες πολλαπλές απαντήσεις.  
Αν σε οποιαδήποτε ερώτηση ο απόφοιτος δυσκολεύεται να απαντήσει, ο συνεντευκτής τον προτρέπει και τον βοηθά ευγενικά και υπομονετικά.

## 2. Συμπλήρωση των απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο

Η συμπλήρωση γίνεται πάντοτε σε χωριστό αντίστοιχο τυπωμένο ερωτηματολόγιο κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής συνέντευξης, χρησιμοποιώντας μπλε στυλό.

Κάθε φορά που καλεί έναν απόφοιτο, στον Πίνακα Σημειώσεων Συνεντευκτή, ο συνεντευκτής σημειώνει:

- ο την ημερομηνία και ώρα επικοινωνίας
- ο το αποτέλεσμα της επικοινωνίας (π.χ. τσεκάρει ότι έγινε επιβεβαίωση τηλεφώνου και ότι έλειπε ο απόφοιτος, ή τσεκάρει ότι ο απόφοιτος απάντησε στο ερωτηματολόγιο, ή ότι αρνήθηκε να απαντήσει, ή τη μέρα και την ώρα που του ζητήθηκε να ξανακαλέσει.)

Στο κάθε ερωτηματολόγιο δίδεται αύξων αριθμός (Α/Α), αμέσως μόλις ο απόφοιτος ξεκινά τις απαντήσεις του.

Οι περισσότερες ερωτήσεις είναι πολλαπλής επιλογής με προσημειωμένες τις πιθανές απαντήσεις. Στην περίπτωση αυτή «κυκλώνεται» η κάθε προσημειωμένη απάντηση που επιλέχθηκε από τον απόφοιτο.

Υπάρχουν ωστόσο και μερικές ερωτήσεις, στις οποίες πρέπει να καταγραφεί η αντίστοιχη απάντηση ή σχόλιο του αποφοίτου. Σ' αυτές τις περιπτώσεις καταγράφεται συνοπτικά, αλλά ευανάγνωστα, η απάντηση ή το σχόλιό του.

## 3. Σημείωση για τη χρήση των τηλεφωνικών αριθμών

Σε περίπτωση που υπάρχουν απόφοιτοι, των οποίων τα διαθέσιμα τηλέφωνα δεν είναι πλέον έγκυρα, ο συνεντευκτής πραγματοποιεί αναζήτηση στην ιστοσελίδα του ΟΤΕ <http://www.whitepages.gr>, χρησιμοποιώντας το ονοματεπώνυμο του αποφοίτου (βοηθητικά το πατρώνυμο ή το μητρώνυμο ή την πόλη γέννησής του), με στόχο να εντοπίσει τηλέφωνο του αποφοίτου ή της οικογένειάς του. Επίσης, μπορεί να υποθέσει ότι στατιστικά υπάρχει σημαντική πιθανότητα η περιοχή κατοικίας του αποφοίτου να είναι η Αθήνα ή η Θεσσαλονίκη και να αναζητήσει το τηλέφωνό του σ' αυτές τις δύο πόλεις.

## 4. Μεταφορά απαντήσεων στο αρχείο δεδομένων

Με την ολοκλήρωση των τηλεφωνικών συνεντεύξεων (ή και ενδιάμεσα, αφού συλλεχθούν αρκετά συμπληρωμένα ερωτηματολόγια) οι απαντήσεις του κάθε αποφοίτου μεταφέρονται στο αρχείο excel με τίτλο αρχείο dedomenon meletis.xls.

Η μεταφορά πραγματοποιείται για κάθε απόφοιτο σε χωριστή γραμμή του φύλλου excel, γράφοντας στην κάθε στήλη τον αντίστοιχο κωδικό ή κείμενο της απάντησης που σημειώθηκε στο συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο.

Όταν ολοκληρωθούν οι διαδικασίες της τηλεφωνικής συλλογής των απαντήσεων και της καταγραφής τους στα δύο αρχεία excel (Λαμίας και Λειβαδιάς), οι συνεντευκτές θα δημιουργήσουν ένα τελικό αρχείο (ταξινομημένο κατά τα δύο πρώτα πεδία: α) ανά κωδικό τμήματος και μετά β) ανά α/α ερωτηματολογίου).

### Προσοχή:

Σε όσες ερωτήσεις οι απαντήσεις έχουν κωδικοποιηθεί με αρίθμηση, η απάντηση «Δεν απαντώ» υφίσταται, παρόλο που δεν περιλαμβάνεται στις εναλλακτικές απαντήσεις, και αντιστοιχεί στον αριθμό 0. Εφόσον δε σημειωθεί κάποια από τις εναλλακτικές απαντήσεις, εννοείται ότι δόθηκε η απάντηση «Δεν απαντώ» και γράφεται στο αντίστοιχο κελί του φύλλου excel ο αριθμός 0.